

ŠVIETIMO MAINŲ PARAMOS FONDAS

2016 M. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO VAIKŲ VASAROS STOVYKLOSE PASLAUGŲ VERTINIMO ATASKAITA

2016 m.

TURINYS

1.	2016 m. konkurso apžvalga.....	4
2.	2016 projekto lėšomis remtos Programos vaikų vasaros stovyklose.....	7
2.1.	Programų vaikų vasaros stovyklose rodikliai.....	7
2.2.	Programos vaikų vasaros stovyklose.....	9
2.3.	Programų dalyvių atranka.....	10
2.4.	Programų adaptacija skirtingo amžiaus vaikų grupėms.....	11
2.5.	Programų adaptacija Vaikų grupėms.....	12
2.6.	Programų rezultatai ir poveikis dalyviams.....	12
2.7.	Stovyklos dalyvių įgytų įgūdžių ir kompetencijų vertinimas.....	18
2.8.	Programų grupių vadovų mokymų programa.....	19
2.9.	Programų viešinimo veiklos.....	23
2.10.	Sunkumai, su kuriais susidūrė Tiekėjai įgyvendinami Programas.....	24
2.11.	Programų Tiekėjų pasiūlymai.....	25
3.	Programų įgyvendinimo finansiniai aspektai.....	28
3.1.	Programų įkainiai.....	28
3.2.	Programoms skirtas finansavimas.....	30
4.	IŠVADOS.....	33
5.	REKOMENDACIJOS.....	36

2016 m. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija įpareigojo Švietimo mainų paramos fondą (toliau - Fondas) 2016-2020 m. administruoti Europos socialinio fondo (toliau – ESF) finansuojamą projektą „Tobulėk. Auk. Pažink. Kurk (TAPK 2)“ (toliau – TAPK2 projektas) pagal Veiksmų programos priemonę „09.2.2-ESFA-V-729 Neformaliojo vaikų švietimo įvairovės ir prieinamumo didinimas“.

Projektu TAPK2 siekiama plėtoti neformaliojo vaikų švietimo veiklų formas bei turinį ir didinti neformaliojo vaikų švietimo prieinamumą 7-18 m. (7-21 m. neįgalūs vaikai) amžiaus mokiniams visoje Lietuvoje. Neformaliojo švietimo programų tikslas (toliau – Programos) – vaikų socialinių emocinių kompetencijų ugdymas. Programos įgyvendinamos neformaliojo ugdymo principais ir metodais (simuliacija, refleksija ir pan.), skirtos kūrybiškumui, kūrybiniam mąstymui, konstruktyviam problemų sprendimui, mokymuisi bendradarbiauti ir pan. ugdyti. Siūlomos Programos turi atitikti vieną (ar daugiau) iš šių temų: gamtos, technologijų, inžinerinių mokslų ir matematikos gebėjimų ugdymas, pilietiškumo ir tolerancijos ugdymas, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas, ugdymas karjerai, etninė kultūra. Programų trukmė ne ilgesnė kaip 10 dienų. Programos gali būti įgyvendinamos įvairių formų stovyklose, t. y. stacionariose, mobiliose (stovyklaujama keliaujant) bei mišraus tipo.

Vienodos sąlygos organizuoti Programas suteikiamos visose Lietuvos savivaldybėse veikiantiems neformaliojo švietimo paslaugų teikėjams, nepriklausomai nuo jų registravimo vietos ir juridinio statuso.

Šios vertinimo ataskaitos tikslas - įvertinti neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimo vaikų vasaros stovyklose poveikį, tokios neformaliojo ugdymo formos naudą ir rezultatus. Siekiama, kad ataskaitos pagrindu neformaliojo ugdymo programų rengimas ir įgyvendinimas stovyklose būtų tobulinami.

Ataskaita parengta remiantis 2016 įgyvendintų Programų ataskaitų duomenimis.

1. 2016 M. KONKURSO APŽVALGA

2016 m. neformaliojo švietimo programų įgyvendinimo vaikų vasaros stovyklose paslaugų pirkimo konkursas buvo organizuojamas kovo-gegužės mėn. supaprastinto atviro konkurso forma viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau - CVIS). Programų įgyvendinimui pirkimas buvo skaidomas į dalis. Tokiu būdu kiekvienoje iš dalių Teikėjai galėjo varžytis vieni su kitais. Pirkimo dalys buvo formuojamos pagal Lietuvoje esančias miestų ir rajonų savivaldybes. Taigi, viso buvo 60 pirkimo dalių.

2016 m. Fondo paskelbtam supaprastintam atviram Programų paslaugų pirkimo konkursui 60 dalių buvo gautas 21 pasiūlymas, iš kurių 17 atitiko konkurso sąlygas. Papildomai 4 pirkimo dalyse buvo vykdomas mažos vertės pirkimas neskelbiamos apklausos žodžiu būdu su tiekėjais, kuriems dėl techninių kliūčių nepavyko pateikti dokumentų per CVIS. 2016 m. gegužės mėn. sutartys pasirašytos su 21 pirkimo dalių Tiekėjais ir viso finansuotos 22 stovyklos (1 lentelė).

1 lentelė. 2016 m. finansuotos Stovyklos stacionariose vaikų vasaros poilsio stovyklose

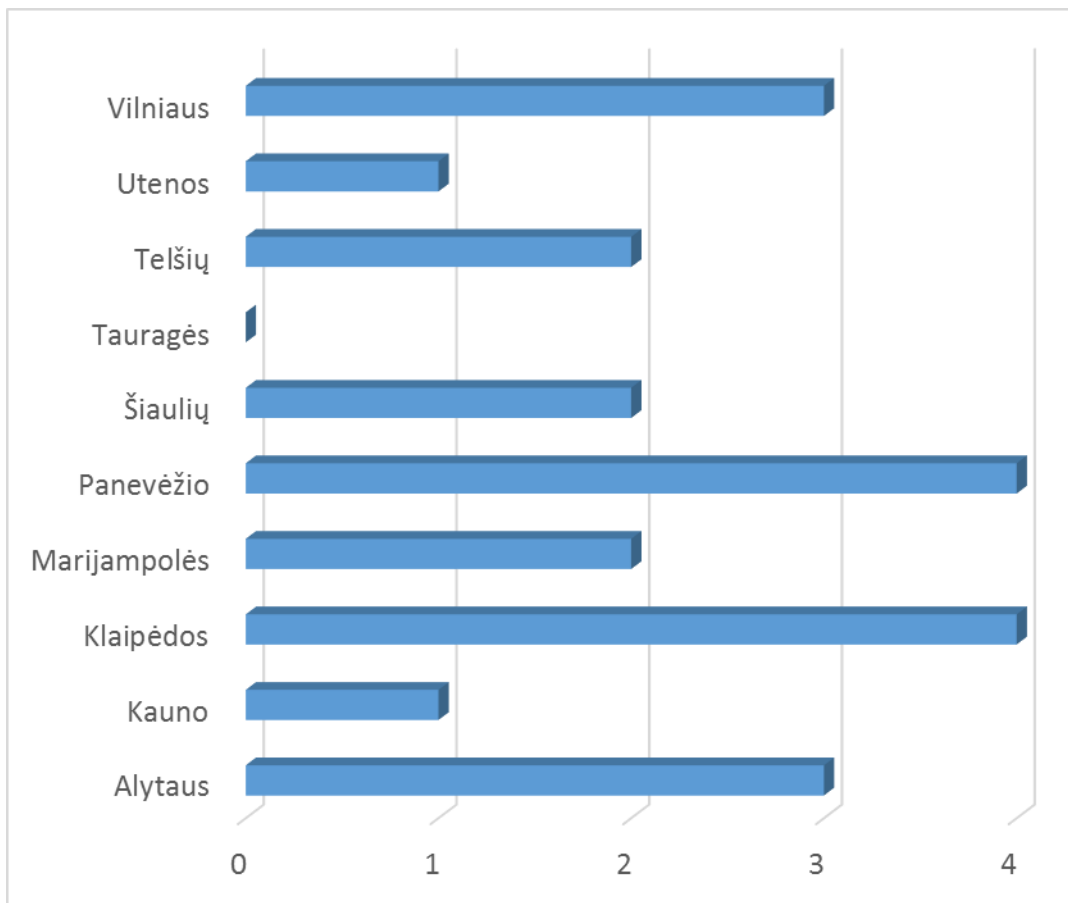
Savivaldybė	Tiekėjo pavadinimas	Stovyklos pavadinimas
Alytaus r.	Asociacija „Nemunaičio stovykla“	„Aš myliu Lietuvą - ar tu ją myli?“
Kalvarijos	VŠĮ „Gintaro poilsiavietė“	„Aukime sveikiau, smagiau, linksmiau“
Kauno r.	VŠĮ „Frageta“	Tęstinė programa „Sparnus jaunystei“
Kazlų Rūdos	VŠĮ „Šokis“	„Gatvės šokiai“
Kelmės r.	Kelmės specialioji mokykla	„Sveika gyvensena – gyvenimo būdas“
Klaipėdos m.	VŠĮ "Rytų kovos menų centras"	„Kultūra ir profesija“
Klaipėdos r.	VŠĮ „Vaikų poilsis“ su partneriu viešąja moksleivių poilsiavieta „Žilvitis“	„Margasparnė mūsų pasaka“ – stovykla „Pasaka“ „Sveikatingumo – sporto ir poilsio“ – stovykla „Žilvitis“
Kupiškios r.	Kupiškio rajono Rudilių Jono Laužiko pagrindinė mokykla	„Pažink ir pasilik“
Lazdijų r.	Labdaros fondas „Vienybė“	Vaikų švietimo ir kultūrinio bendradarbiavimo stovykla „Lietuvos Atgaja“ – Smarliūnai

Molėtų r.	UAB „Bačkonys“	„Bendravimo menas“
Palangos m.	VšĮ „Vaikų poilsis“	„Margasparnė mūsų pasaka“ – stovykla „Raganė“
Panevėžio m.	VšĮ „Berčiūnų ateitininkų stovykla“	„Žvelk abiem akim“
Panevėžio r.	VšĮ „Vaikų poilsis“	„Kas tu tėvyne, jei ne mes?“
Plungės r.	Vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“	„Eko-draugiški vaikai“
Rokiškio r.	VšĮ Rokiškio jaunimo centras	„Pažinimo vasara“
Šiaulių r.	Viešieji interneto prieigos taškai (VIPT)	Gamta realiame ir virtualiame pasaulyje (G&V)
Švenčionių r.	Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras	„Keliauk, pažink ir saugok“
Telšių r.	Vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“	„Eko-draugiški vaikai“
Trakų r.	Labdaros fondas „Vienybė“	Vaikų švietimo ir kultūrinio bendradarbiavimo stovykla „Lietuvos Atgaja“ – Zelva
Ukmergės r.	Ukmergės švietimo centras	„Šventosios vingiai“
Varėnos r.	Varėnos r. Liškiavos mokyklos-daugiafunkcinis centras	„Amatai ir tradicijos“

Likusiose Lietuvos savivaldybėse Programos nebuvo įgyvendinamos 2016 m., nes nesulaukė Tiekėjų dėmesio.

Pagal apskričių teritorijas daugiausiai stovyklų buvo įgyvendinta Panevėžio apskrityje. Vienintelė apskritis, iš kurios nė vienas Tiekėjas nedalyvavo konkurse, yra Tauragės.

1 pav. Stovyklų skaičius apskrityse

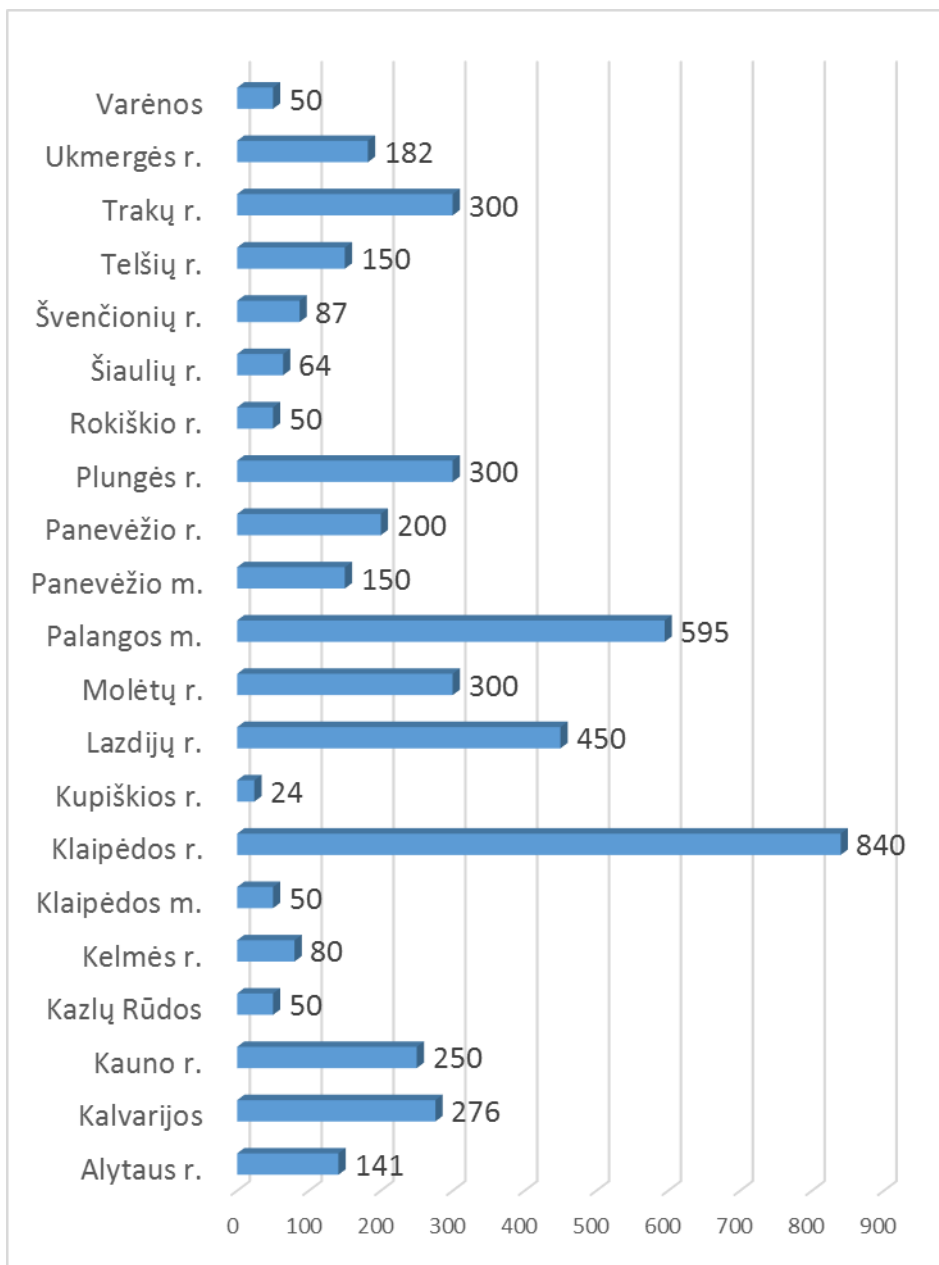

2. 2016 projekto lėšomis remtos Programos vaikų vasaros stovyklose

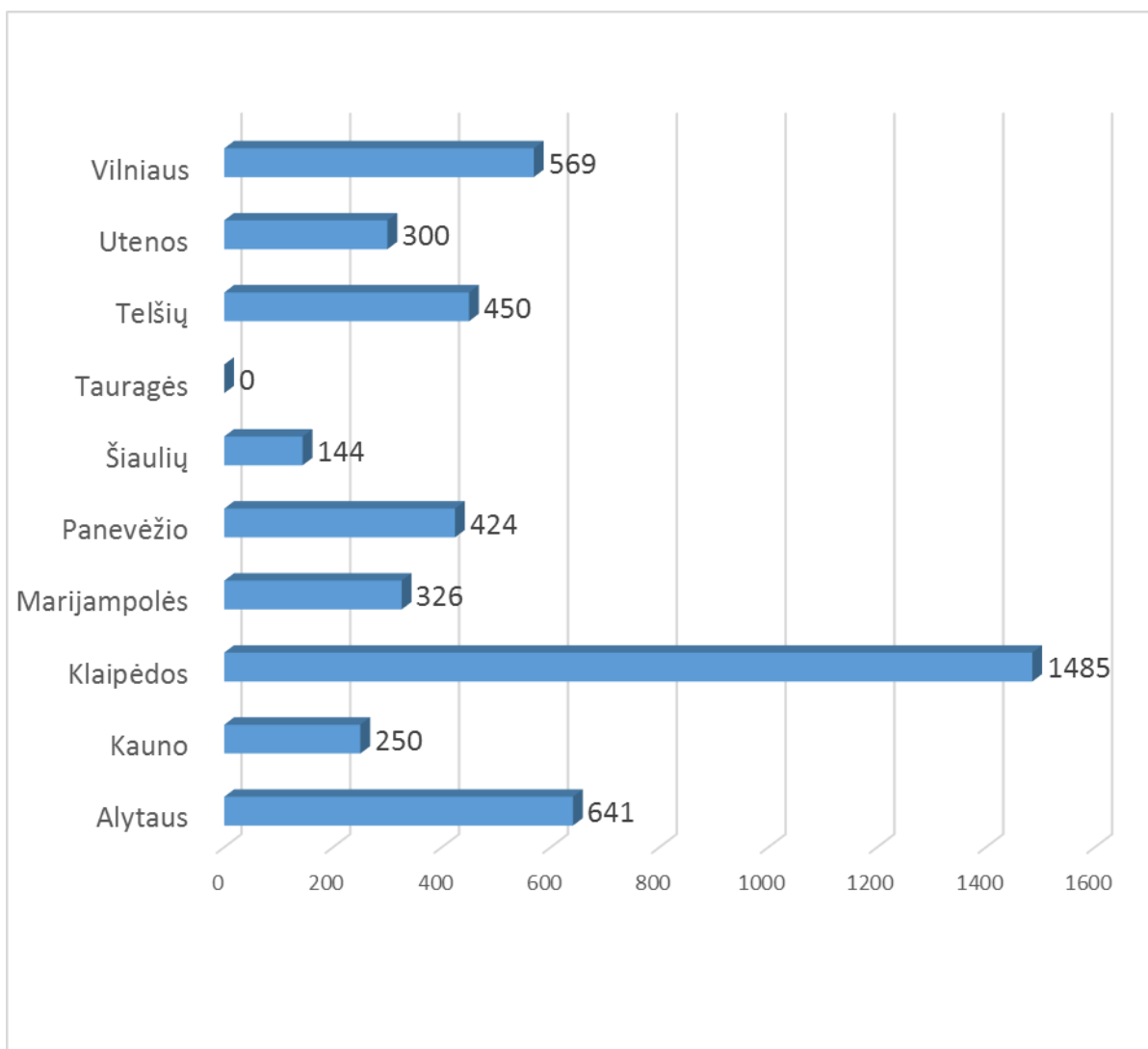
2.1. Programų vaikų vasaros stovyklose rodikliai

TAPK2 projekte numatyta, kad 2016 – 2020 m. bus finansuota 21.579 vaikų, dalyvavusių edukacinėse programose vaikų vasaros stovyklose. Projekto lėšomis 2016 m. finansuotas **4.589 vaikų** dalyvavimas Programose.

2 pav. Dalyvavusių vaikų skaičius pagal stovyklų vietą (savivaldybes).

Nors daugiausiai Tiekėjų buvo finansuota Panevėžio ir Klaipėdos apskrityse, tačiau stipriai išsiskiria vaikų, dalyvavusių stovyklose Klaipėdos apskrityje, t. y. prie jūros, skaičius.

3 pav. Dalyvavusių vaikų skaičius pagal apskritis

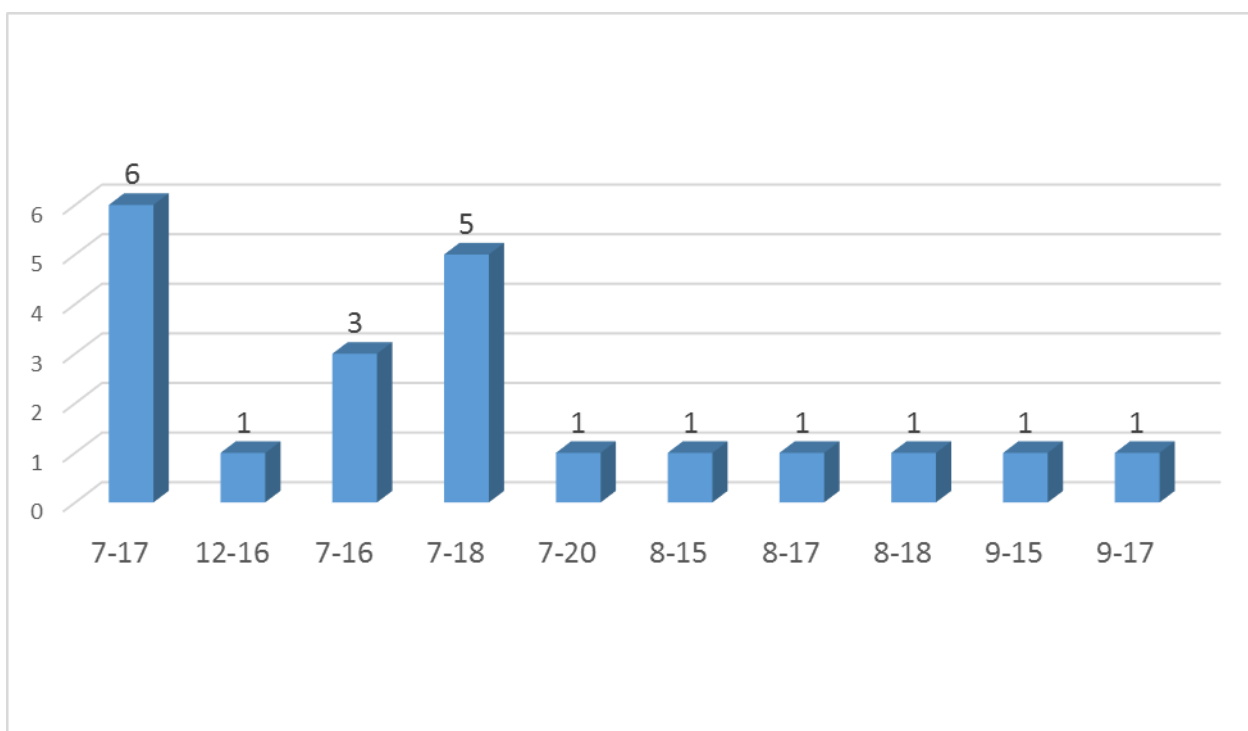
Konkurso sąlygose tiekėjams buvo nurodytas Paslaugų pirkimas 4 vaikų grupėms. 1 grupė – tai vaikas, dalyvaujantis Programoje, Programos pradžios (atitinkamos pamainos) dieną yra ne jaunesnis nei 7 ir ne vyresnis nei 18 metų amžiaus arba ne vyresnis nei 21 metų neįgalus vaikas, kuris nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje. 2 grupė - tai vaikas, kuris remiantis Lietuvos Respublikos teisės aktais yra socialiai remtinas, buvo nustatyta ir patvirtinta negalia, arba vaikas, kuris yra imigrantas iš trečiųjų šalių (ne Europos Sąjungos), turintis papildomos apsaugos ar pabėgėlio statusą, arba gausios šeimos vaikas. 3 grupei priskiriamas vaikas, kuris iki Programos pradžios (atitinkamos pamainos) dienos mokėsi Lietuvos Respublikoje ne lietuvių mokomąją kalbą. 4 grupei priklausė vaikas, kuris yra užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių kilmės asmenų vaikas ir nuolat gyvena ne Lietuvos Respublikoje.

1, 3 ir 4 vaikų grupėms buvo taikoma vienoda įkainio dalis (30 procentų Vaiko dienos įkainio finansuota iš TAPK2 projekto). 2 vaikų grupei buvo taikomas 95 procentų Vaiko dienos

įkainio finansavimas TAPK2 projekto lėšomis. Kaip ir buvo minėta, iš viso 2016 m. buvo finansuotas **4.589** vaikų poilsis stovyklose. Iš jų 101 vaikai priskirti 3 grupei, 456 vaikai priklausė 2 grupei, o daugiausiai vaikų sudarė 1 ir 4 grupes kartu sudėjus – 4032 (4 grupė – 144 vaikai).

2016 m. Programos turėjo būti įgyvendinamos ne anksčiau kaip nuo 2016 m. birželio 1 d. ir ne vėliau kaip iki 2016 m. rugpjūčio 31 d. imtinai. Kaip ir buvo reikalaujama, visų Stovyklų trukmė buvo 10 nepertraukiamų dienų. Nors pagal reikalavimus Stovyklose galėjo dalyvauti vaikai nuo 7 iki 18 (tam tikrais atvejais iki 21) m. amžiaus vaikai, Tiekėjai ataskaitose nurodė, kokio amžiaus jauniausi ir vyriausi vaikai dalyvavo jų įgyvendintose neformaliojo vaikų švietimo programose.

4 pav. 2016 Programų pasiskirstymas pagal vaikų amžių

2.2. Programos vaikų vasaros stovyklose

Įgyvendinamų Programos stovykloje tikslas – vaikų socialinių – emocinių kompetencijų ugdymas. Programa vykdoma neformaliojo ugdymo principais ir metodais, skirta kūrybiškumui, kūrybiniam mąstymui, konstruktyviam problemų sprendimui, mokymuisi bendradarbiauti ir pan. ugdyti. Tiekėjų Programos turėjo būti parengtos pagal vieną (ar daugiau) iš šių temų: gamtos, technologijų, inžinerinių mokslų ir matematikos gebėjimų ugdymas, pilietiškumo ir tolerancijos ugdymas, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas, ugdymas karjerai, etninė kultūra.

Remiantis Tiekėjų pateiktais dokumentais, tik 9 iš jų pasirinko po vieną iš Pirkimo dokumentuose nurodytą neformaliojo švietimo temą. Kiti Tiekėjai įgyvendino programas pagal dvi

ir daugiau temų. Populiariausia - pilietiškumo ir tolerancijos ugdymo tema buvo nurodyta 8 kartus, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas – 7 programose. Gamtos, technologijų, inžinerinių mokslų ir matematikos gebėjimų ugdymo tema, kaip ir etninė kultūra buvo nurodyta 4 Programose. Ugdymo karjerai buvo mažiausiai populiari ir tik 2 Programos buvo susietos su šia tema.

Programų tikslus sąlygojo pasirinktos temos. Gamtos, technologijų, inžinerinių mokslų ir matematikos gebėjimų ugdymo programos yra skirtos kryptingai ugdyti mokinių inžinerinę kompetenciją, suteikiant jiems reikiamų žinių, gebėjimų ir vertybinių nuostatų, kurių reikia, planuojant savo karjerą, susijusių su inžinerinėmis profesijomis ir inžinerine kūryba

Pilietiškumo ir tolerancijos ugdymo temos skirtos vaikų pilietinio sąmoningumo ugdymui, jauno žmogaus asmenybės, gyvenančios demokratinėje visuomenėje ir dalyvaujančios tautos ir valstybės gyvenime, formavimui. Taip pat buvo siekiama ugdyti vaikų gebėjimą atskirti, kas vadintina meile, pagarba, tolerancija ir kokiems tarpusavio santykiams apibūdinti šie vertingi žodžiai netinkami. Tuo pačiu siekta ugdyti vaikų kūrybiškumą, gebėjimą mylėti ir priimti vienas kitą, norą bendradarbiauti, kritiškai mąstyti ir bendruomeniškumą ir atsakomybę už savo sprendimus.

Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo programa kėlė tikslus formuoti vaikų ir jaunimo sveikos gyvensenos įgūdžius, didinti informuotumą ugdant vertybes, formuojančias ne tik asmens, bet ir visos visuomenės sveikos gyvensenos pamatus.

Ugdymo karjerai programos tikslas – sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi krypties, profesijos ir/ar darbinės veiklos pasirinkimui, perėjimui iš mokymo aplinkos į darbinę aplinką, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą.

Etninės kultūros programa siekė puoselėti iš kartos į kartą perduodamą ir nuolat atnaujinamą kultūros vertybių visumą, padedanti išlaikyti tautinį tapatumą bei savimonę ir etnografinių regionų savitumą. Siekiama perteikti asmeniui tautinės ir etninės kultūros pagrindus, laiduoti sąlygas asmens brandžiai tautinei savimonei formotis, taip pat tautos, krašto kultūros tęstinumą, jos tapatybės išsaugojimą, jos vertybių kūrimą.

2.3. Programų dalyvių atranka

Remiantis Tiekėjų ataskaitomis, į iš dalies finansuojamas Programas praktiškai buvo priimami visi norintys vaikai, atitinkantys bendruosius reikalavimus (amžiaus apribojimai, reikalavimai pateikti tam tikrus dokumentus, pvz. gydytojų pažymas). Pirmenybė dalyvauti stovykloje teikiama anksčiausiai užsiregistravusiems vaikams.. Visų stovyklų organizatorių sutartyse su Fondu buvo įrašytas reikalavimas, kad iš projekto lėšų vieno vaiko dalyvavimas

stovykloje bus finansuojamas tik vieną kartą per vasarą. Todėl tiek Fondas, tiek Tiekėjai vykdė finansuojamų vaikų apskaitos kontrolę. Kai kurie stovyklų organizatoriai sudarė rezervinius vaikų sąrašus pagal vaikų registracijos į stovyklą prašymų eiliškumo tvarką. Iš šio sąrašo buvo kviečiami vaikai, atsisakius kitiems vaikams atvykti į stovyklą, susirgus, ir pan.

Socialiai remtini vaikai dažniausiai buvo kviečiami stovyklauti bendradarbiaujant su mokyklomis, neformalaus švietimo įstaigomis, savivaldybėmis bei seniūnijomis, apskričių socialinės rūpybos skyriais. Dalis Tiekėjų, kurie dalyvavo ir pirmame projekto TAPK etape pažymėjo, kad dauguma socialiai remtinų vaikų pareiškė norą dalyvauti programoje dar iki programų konkurso rezultatų paskelbimo, nes žinojo apie tokias galimybes iš praeitų metų. 2 grupės vaikų atrankos kriterijumi buvo jų statusą patvirtinanti pažyma. Kai kurie Tiekėjai bendradarbiavo su seniūnijų, mokyklų ir kitų atsakingų institucijų socialiniais darbuotojais ir norėdami nustatyti vaiko motyvaciją dalyvauti stovyklų Programose.

Kaip pažymėjo Tiekėjai, užsienio lietuvius (4 grupė) buvo bandoma pasiekti per socialinius tinklus bei juose registruotas užsienio lietuvių bendruomenes. Dalyviai taip pat apie Programas buvo informuoti el. paštu laiškus siunčiant ankstesnių metų stovyklautojams, pasaulio lietuvių bendruomenėms, tautinių mažumų mokykloms. Informacija apie galimybes plačiai buvo skelbiama Tiekėjų tinklapiuose. Kai kuriuos stovyklautojus iš užsienio informacija pasiekė per Lietuvoje gyvenančius artimuosius.

2.4. Programų adaptacija skirtingo amžiaus vaikų grupėms

Įgyvendinamos Programos buvo adaptuojamos įvairaus amžiaus vaikams skirtingai. Dažniausiai dalyviai buvo skirstomi į grupes/būrius pagal amžių: vienos stovyklose buvo išskiriamos 3 ar 4, kitose – 2 amžiaus grupės. Jose Programų veiklos bei užduotys skirtingo amžiaus vaikams skyrėsi. Programos buvo pritaikomos atsižvelgiant į amžiaus tarpsnio ypatumus, į stovyklautojų patyrimą, gebėjimus, galimybes, interesus, polinkius, poreikius, į įvairaus amžiaus vaikų fizines, emocines, intelektines išgales ir t. t. Atitinkamai jaunesniems vaikams buvo pateikiamos lengvesnės užduotys, užsiėmimų trukmė trumpesnė, poilsio laikas ilgesnis.

Įgyvendinant kai kurias Programas buvo naudojamas ir kitas, kai kurių Tiekėjų nuomone, ankstesniais metais pasitvirtinęs metodas (VŠĮ „Gintaro poilsiavietė“; Labdaros fondas „Vienybė“), kai visi stovyklautojai suskirstomi į mišrias grupes (ne pagal amžių) ir dirba tarsi šeimomis. Tuomet vyresnieji stovyklautojai tampa pavyzdžiu ir mokytojais mažiesiems. Kai vyresnieji scenarijų kuria, repetuoja mišrioje grupėje, mažuosius apmoko šokti, dekoruoti, vaidinti. Veiklas vykdant mišraus amžiaus grupėse, stovyklautojai buvo mokomi dirbti komandoje, pasitikėti savimi ir komandos draugais, protingai pasiskirstyti darbais ir atsakingai juos vykdyti – vyresnieji

padeda grupių vadovams kurti scenarijus, šokius, dekoracijas, o mažesnieji mokosi šokių elementų, dekoracijų gaminimo ir kt.

Stovyklos, pasirinkusios sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo temą, formuodamos grupes atsižvelgė ir į vaikų fizines galimybes.

2.5. Programų adaptacija Vaikų grupėms

Dauguma Tiekėjų pažymėjo, kad nebuvo poreikio Programas adaptuoti Vaikų grupėms. Galima teigti, kad Tiekėjai tam tikrais atvejais turėjo skirti didesnę dėmesį tam tikrai Vaikų grupei, kaip pavyzdžiui, 2 grupės vaikams dėl higienos ir socialinių įgūdžių ugdymo. 3 grupės vaikams buvo sudaroma palanki gyvenimo ir bendravimo atmosfera. 4 grupės vaikams adaptuoti programos nereikėjo, tik buvo reikalinga atskirais atvejais kitų vaikų pagalba siekiant suprasti užduotis, jeigu vaikas jau ilgesnį laiką gyveno kitoje šalyje ir šeimoje retai buvo kalbama lietuviškai.

Kiti Tiekėjai nurodė, kad vaikai pagal Vaikų grupes nebuvo skirstomi, o integruoti pagal kitus kriterijus, kaip amžius, fizinis pajėgumas ir panašiai, kaip ir buvo numatyta Programoje.

Dalis Tiekėjų pažymėjo, kad Programos pritaikytos remiantis integracijos ir bendradarbiavimo principais, neatskiriant Vaikų grupių. Nepriklausomai nuo to, kuriai Vaikų grupei priklausė Programos dalyvis, turinčiam specialių poreikių, susiduriančiam su sunkumais, skirtas papildomas vadovų dėmesys. Atsižvelgiant į vaiko poreikius, ieškota tinkamiausių sprendimų sėkmingai integracijai ir aktyviam dalyvavimui Programoje.

2.6. Programų rezultatai ir poveikis dalyviams

Tiekėjai buvo įpareigoti vykdyti vaikų, jų tėvų ar globėjų bei grupių vadovų apklausas, siekiant išsiaiškinti Programų rezultatus bei poveikį dalyviams. Fondas, vadovaudamasis tokių projektų įgyvendinimo patirtimi parengė minimalius reikalavimus apklausų anketoms, pagal kuriuos informacija turėjo būti surinkta visų įgyvendinamų Programų metu. Stovyklų organizatoriams buvo rekomenduota apklausas vykdyti internete, taip palengvinant duomenų suvedimą ir apdorojimą. Tokiu būdu Tiekėjai privalėjo pateikti Fondui apibendrintus rezultatus, užpildant anketą Tiekėjams internete.

Iš viso Programose 2016 m. dalyvavo 4589 vaikai, o apklausose savo nuomonę pateikė 2966 vaikai, 1194 tėvai ar globėjai bei 347 vadovai. Taigi, į anketas atsakė 64,63 % vaikų ir 27,09 % tėvų, jeigu darytume prielaidą, kad į anketą atsakinėjo vienas iš tėvų ar globėjų.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad įvairių Stovyklų vertinimai skyrėsi, taip pat

išryškėjo vertinimo subjektyvumas, nes tuos pačius dalykus vieni dalyviai, tėvai ar grupių vadovai vertino kaip privalumą, kiti kaip trūkumą.

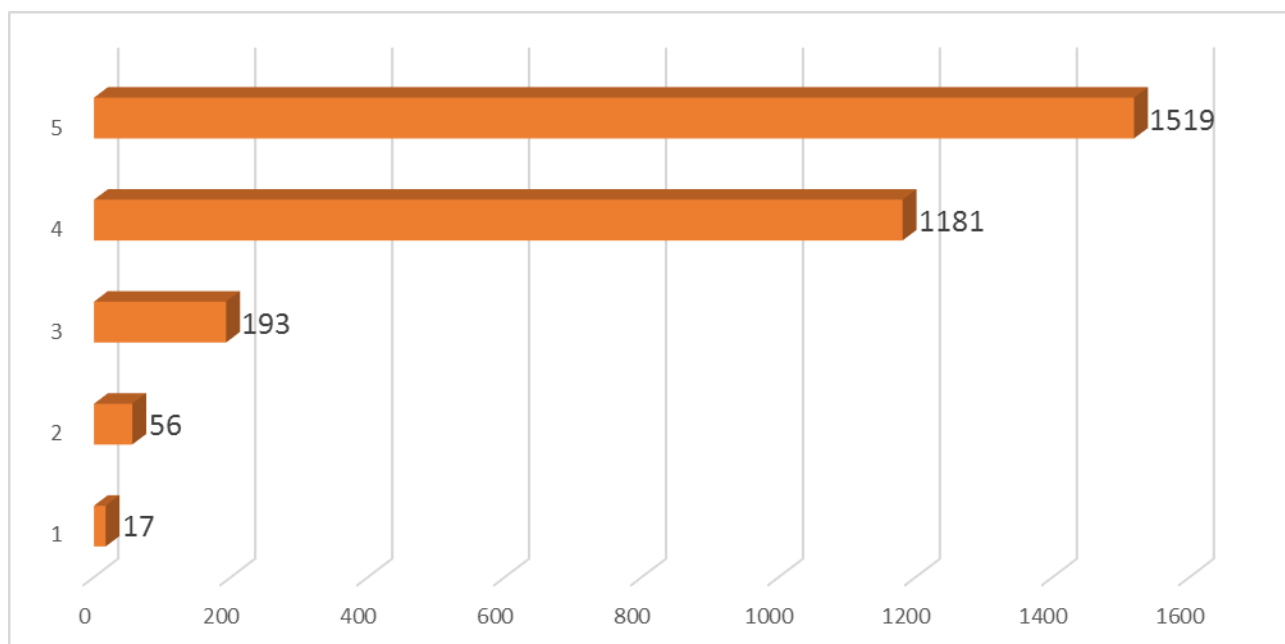
Anketoje vaikams buvo pateikti 4 pagrindiniai klausimai:

1. Ar užsiėmimai buvo įdomūs?
2. Ar užteko veiklos, ar visą laiką turėjai ką veikti?
3. Ar užteko priemonių užsiėmimams (pvz. dažai, sporto priemonės, muzikos instrumentai ir pan.)?
4. Ar norėtum dar kartą grįžti į šią stovyklą?

Paveiksle Nr. 5 pateikti vaikų atsakymai į klausimą, ar užsiėmimai Programos vykdymo metu buvo įdomūs.

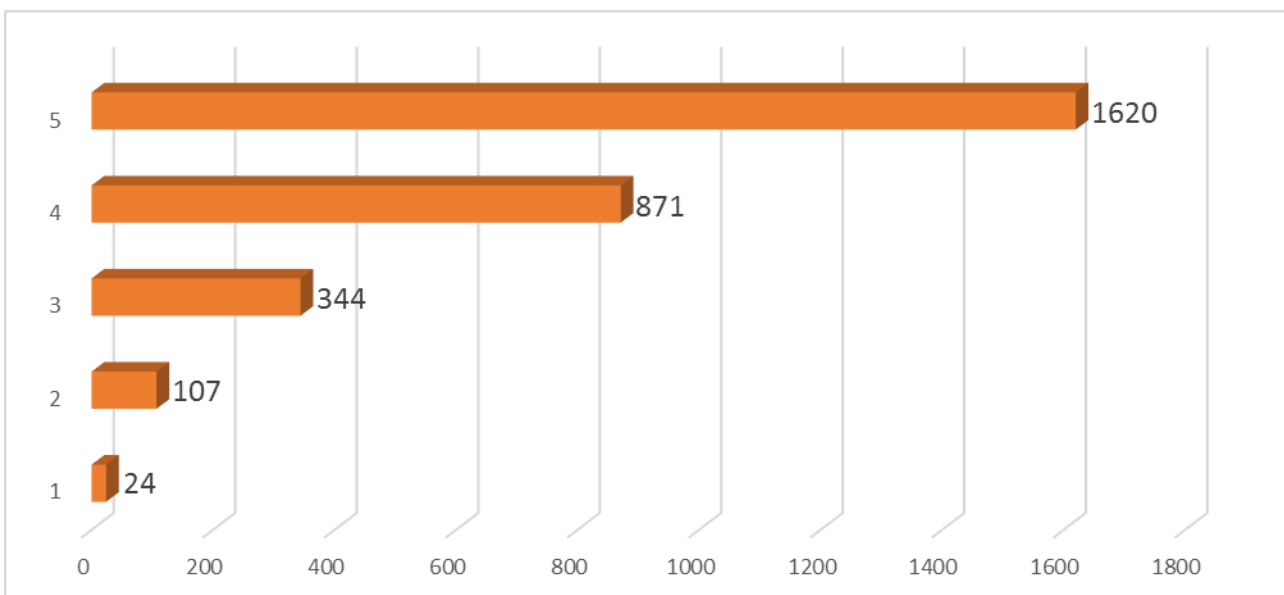
Atsakymai pateikiami 5 balų vertinimo skalėje, kur 1 reiškia vertinimą labai blogai, o 5 – labai gerai.

5 pav. 2016 m. Programų dalyvių nuomonė apie užsiėmimų įdomumą

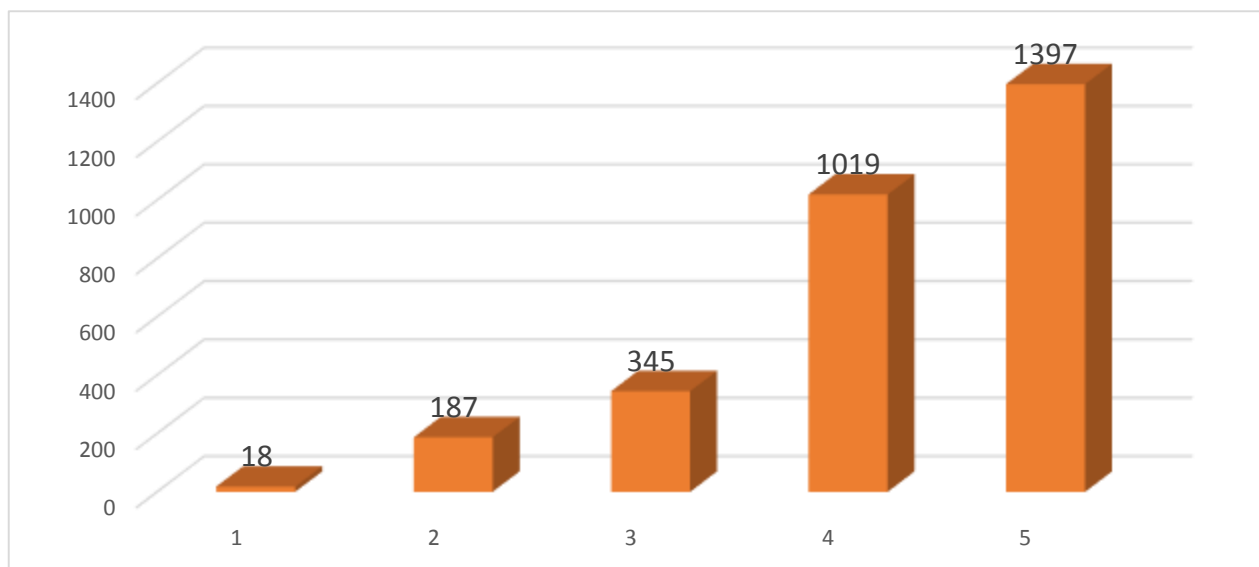
Vaikai konkrečiai neįvardijo pačių Programų trūkumų. Vieniems vaikams užsiėmimų buvo per daug, kitiems – jų trūko ir skundėsi ilgu laisvalaikiu. Didžioji dauguma nusiskundimų buvo dėl griežtos darbotvarkės, ankstyvo kėlimosi, per trumpo laiko šokiams. Stovyklų organizatorių ataskaitose akcentuota, kad didžiausias vaikų lūkestis stovykloje yra smagiai praleisti laiką, todėl daugelį veiklų vaikai vertina per šią prizmę.

6 pav. 2016 m. Programų dalyvių vaikų nuomonė apie tai, ar užteko veiklos, ar visą laiką turėjo ką veikti

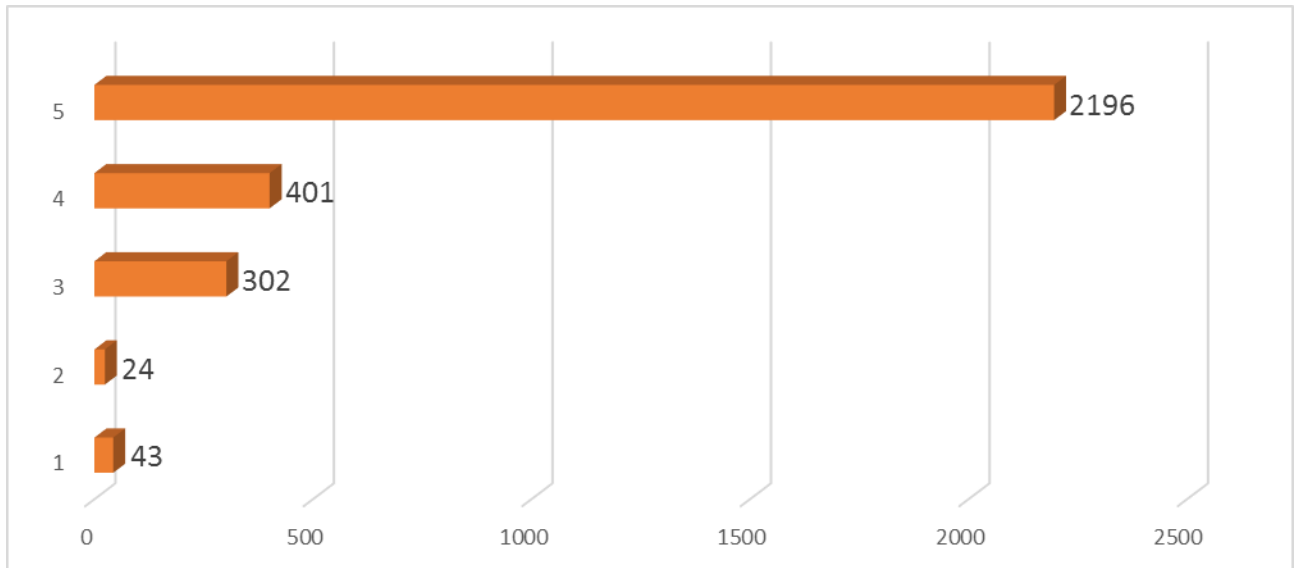
Kaip ir nurodė ataskaitose Tiekėjai, vaikų užimtumas Programose buvo didelis, ką paliudija ir vaikų nuomonė apie tai, kas nepatiko stovyklose. Vaikams nepatiko, kad reikėjo anksti keltis, kad per mažai buvo laisvo laiko, nes vyko užsiėmimai. Taip pat dalis vaikų pažymėjo, kad stovyklose nuobodu nebuvo.

7 pav. 2016 m. Programų dalyvių vaikų nuomonė apie priemonių užsiėmimams (pvz.: dažai, sporto priemonės, muzikos instrumentai ir pan.) pakankamumą

Apklausų metu vaikai atkreipė dėmesį į tai, kad vis tik jiems labiausiai norėjosi tradicinių stovyklų veiklų: vakarai prie laužo, diskotekos, naktiniai žygiai, įvairios olimpiados, talentų šou ir pan.

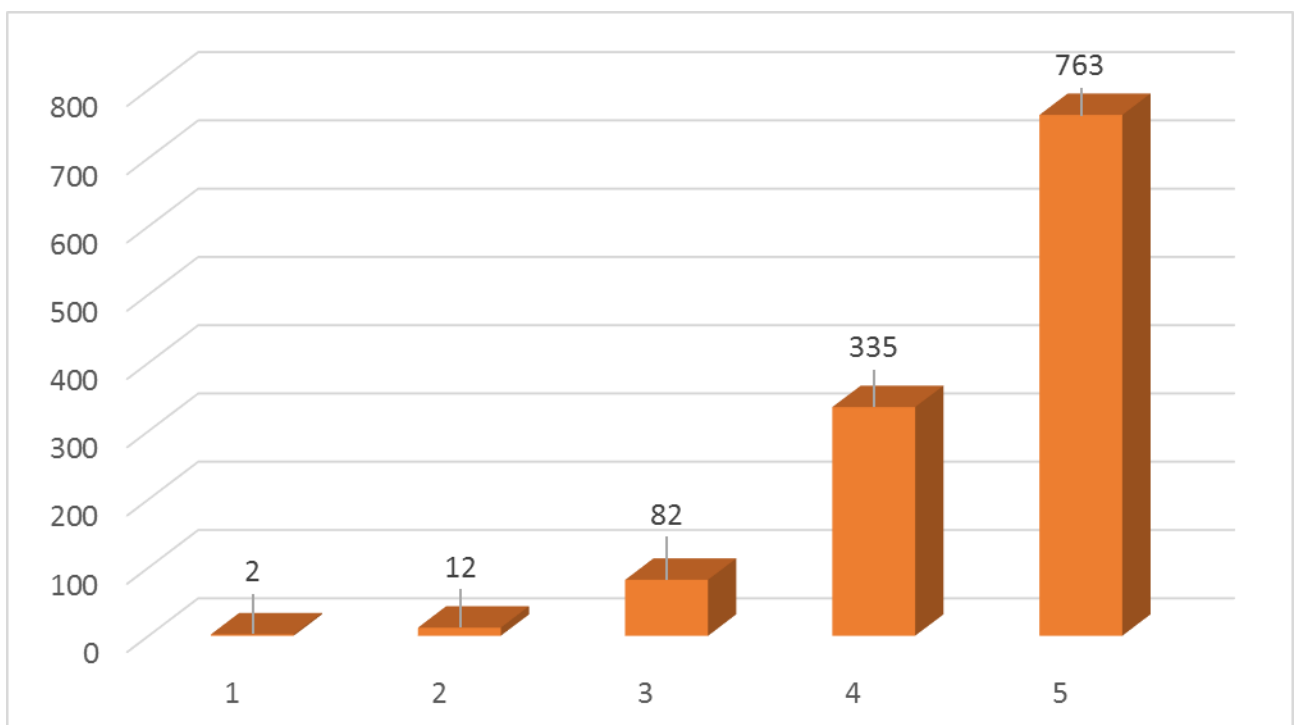
8 pav. 2016 m. Programų dalyvių vaikų nuomonė apie grįžimą į tą pačią stovyklą

Apklausa parodė, kad didžioji dauguma vaikų norėtų ir vėl sugrįžti į tą pačią stovyklą. Tai patvirtino ir atsakymai į kitą klausimą, kiek vaikų pažymėjo „Taip“, kad rekomenduotų stovyklą draugams. Teigiamai į šį klausimą atsakė 94,23 % vaikų, o likusieji 5,77 % nerekomenduotų kitiems vaikams Programos, kurioje dalyvavo.

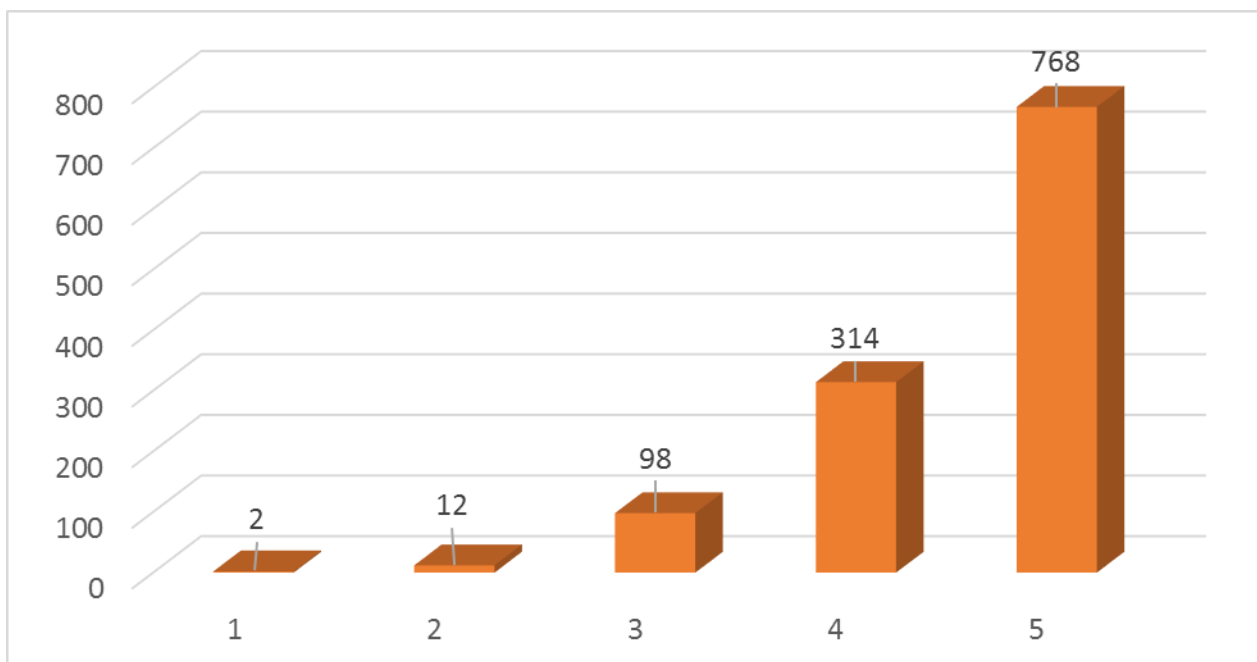
Apklausoje savo nuomonę pateikė 1194 tėvai ar globėjai.

9 pav. 2016 m. Programų dalyvių tėvų ar globėjų nuomonė apie Programos (užsiėmimų) kokybę

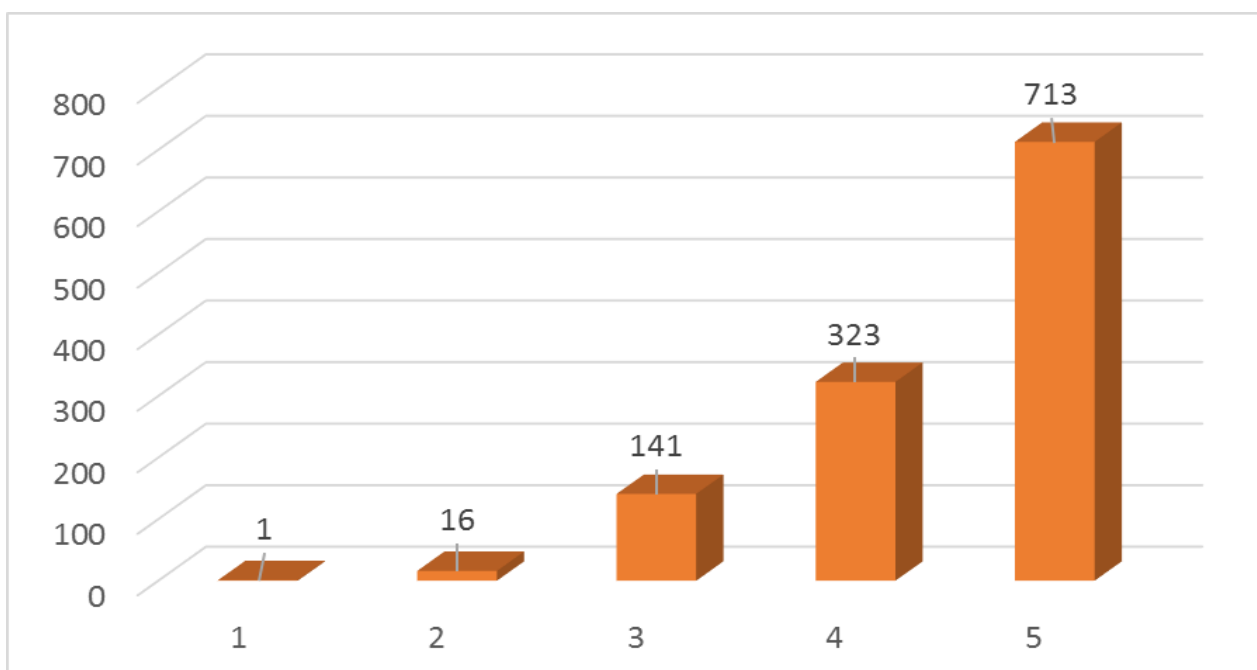
Net 91,96 % tėvų ar globėjų pažymėjo, kad Programos kokybė buvo gera ir labai gera. Tik 0,17 % tėvų ar globėjų pažymėjo, kad Programų kokybė yra labai bloga.

10 pav. 2016 m. Programų dalyvių tėvų nuomonė apie tai, ar užteko veiklos vaikams

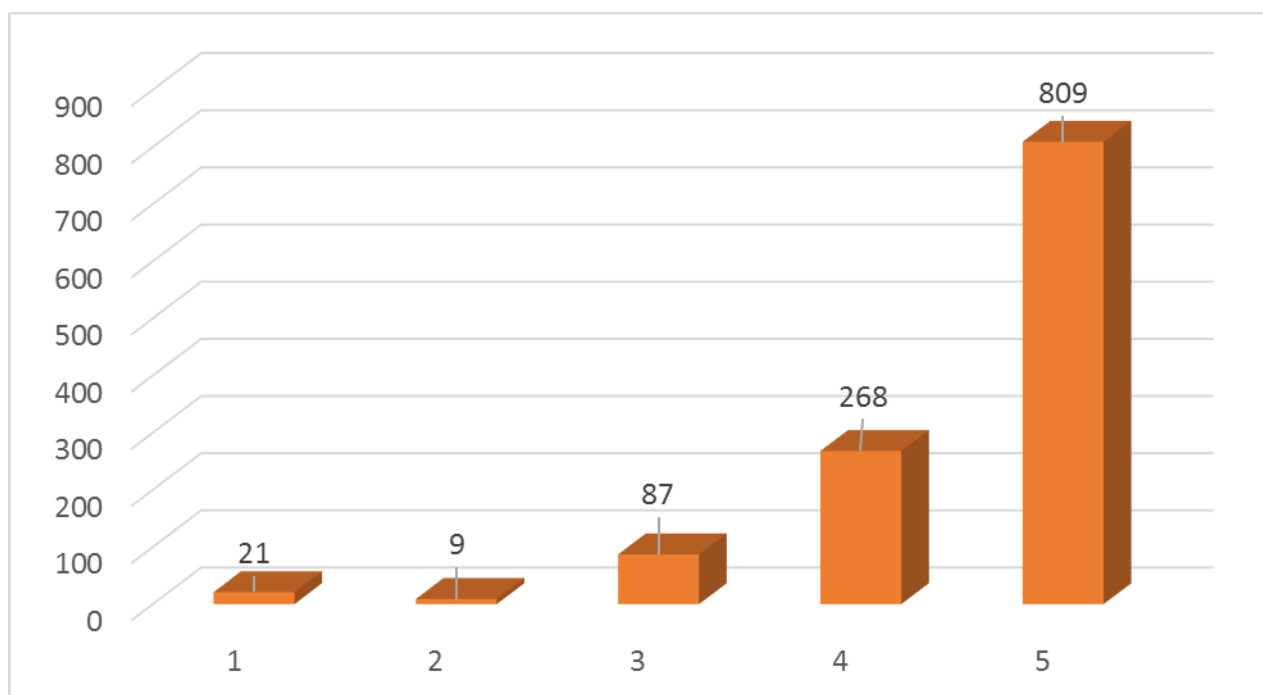
Didžioji dauguma atsakusių tėvų ar globėjų – 90,62 % respondentų nuomonė apie veiklos pakankamumą buvo labai gera arba gera.

11 pav. 2016 m. Programų dalyvių tėvų nuomonė apie priemonių užsiėmimams (pvz. dažai, sporto priemonės, muzikos instrumentai ir pan.) pakankamumą

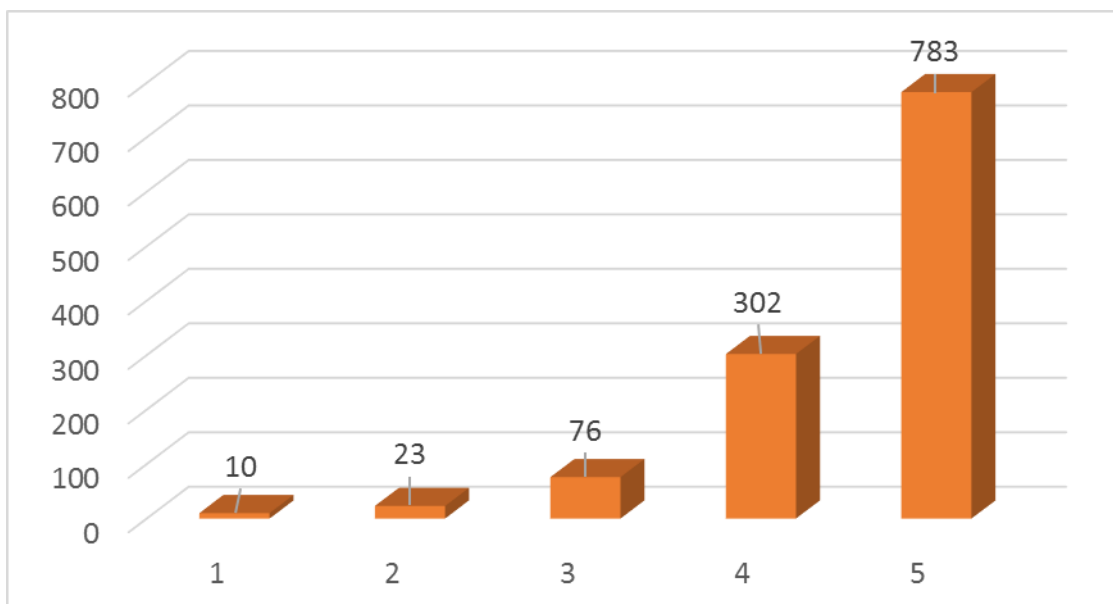
86,77 % į klausimus atsakiusių tėvų ar globėjų pažymėjo, kad priemonių užsiėmimams tikrai pakako. 11,81 % respondentų nuomone priemonių buvo pakankami, bet galėjo būti jų daugiau.

12 pav. 2016 m. Programų dalyvių tėvų nuomonė apie vaikų grįžimą į tą pačią stovyklą kitais metais

67,75 % tėvų ir globėjų nuomone, vaikai labai norėtų sugrįžti į tą pačią stovyklą kitais metais. 22,44 % respondentų išreiškė nuomonę, kad vaikai norėtų grįžti, kai tuo tarpu 7,28 % atsakiusiųjų nėra nei už grįžimą nei prieš. Nors Programos kokybę neigiamai vertino 1,17 % respondentų, tačiau dvigubai daugiau jų – 2,51 %, pažymėjo, kad vaikai kitais metais negrįžtų į stovyklą.

13 pav. 2016 m. Programų dalyvių tėvų nuomonė apie stovyklos atitikimą jų lūkesčiams

90,87 % tėvų ir globėjų išreiškė nuomonę, kad stovyklos atitiko arba labai atitiko jų lūkesčius. Apklaustos metu buvo prašoma tėvų ar globėjų, kurie išreiškė nuomone, kad stovykla neatitiko lūkesčių, buvo prašoma nurodyti, kodėl. Dauguma išsakytų tėvų neigiamų nuomonių buvo apie stovyklų buitines sąlygas, infrastruktūrą, gyvenimo sąlygas ir pan.

2.7. Stovyklos dalyvių įgytų įgūdžių ir kompetencijų vertinimas

TAPK2 projekto įgyvendinimo metu visose stovyklose vaikų įgyti įgūdžiai buvo vertinami vadovų. Kai kuriose stovyklose tai buvo atliekama įvairių susirinkimų ir susitikimų metu kiekvieną dieną, kitose – kas keletą dienų ar pamainos pabaigoje. Kai kurie Tiekėjai nurodė, kad atsižvelgiant į pastebėjimus vertinimo metu, koreguodavo kitos dienos veiklas, atsižvelgdavo į individualius vaikų poreikius. Taip pat aptardavo galimybes, kaip įgytas žinias panaudos po stovyklos, dalyvavo programos aptarime, stovyklos programos apibendrinimo diskusijoje.

Dalis Tiekėjų įgūdžių ir kompetencijų vertinimą organizuodavo nuo pirmos Programos dienos. Pirmąją pamainos dieną kiekvienoje grupėje neformalioje aplinkoje buvo daromi susirinkimai ir aiškindamiesi vaikų poreikiai, ko jie tikisi. Dažnai poreikiai fiksuojami ir viešai skelbiami. Vakaris dažniausiai vykdavo dienos aptarimas, įspūdžių pasidalijimas.

Tie Tiekėjai, kurie vaikų gyvenimą programos metu organizuodavo „šeimynų“ principu, nurodė, kad save vaikai vertindavo Šeimynų vakarų metu. Pokalbių metu, ar kūrybinių užsiėmimų metu vaikų piešdavo, vaidindavo, vaizduodavo, kaip jie jaučiasi. Stovyklautojai rašė arba piešė laiškus vadovams. Po kiekvienos veiklos refleksijos metu vaikai įvertindavo, kas jiems patiko, kas ne taip traukė jų dėmesį. Kai kuriose programose dalyviai turėjo savo mokymosi

dienoraštį, kuriame pildydavo savo dienos pasiekimus, taip galėdavo savarankiškai stebėti, kaip keitėsi elgesys, gebėjimai ir supratimas visos stovyklos laikotarpiu.

Ataskaitose apie Programas pažymėta, kad jų metu vaikai:

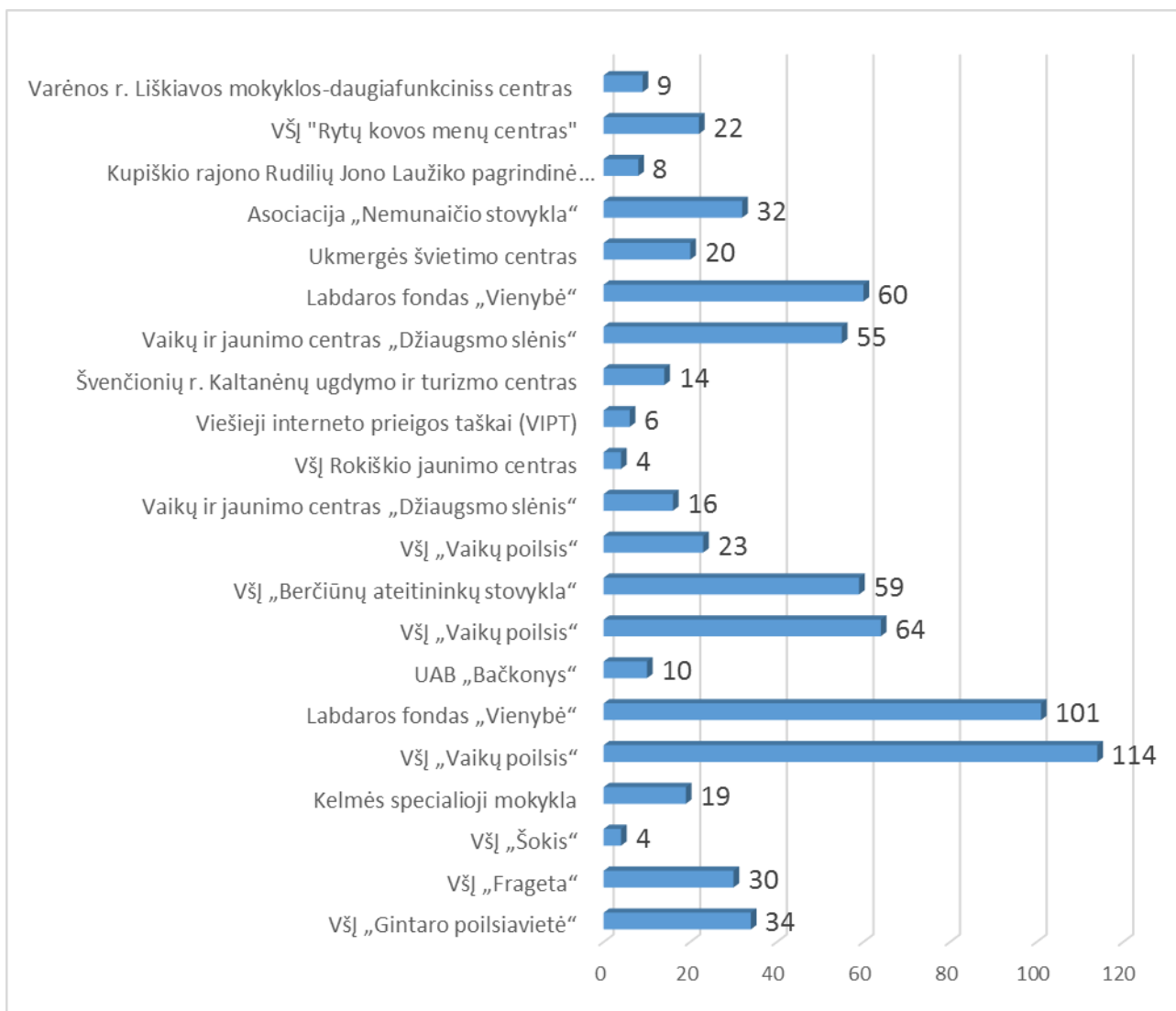
- stiprino savo socialinius įgūdžius: mokėsi bendrauti ir bendradarbiauti, dirbti grupėse, diskutuoti, kartu priimti sprendimus, įgavo drąsos kalbėti ir pasirodyti auditorijai;
- įgijo naujų žinių, praplėtė akiratį: organizavo šventes, pasirodymus, parodas, organizavo edukacinius teminius būrelius (muziko, teatro, kovinio sporto, įvairių komandinio sporto žaidimų ir pan.). Vaikai, kurie gyvena ne Lietuvoje, pagilino lietuviškumo jausmą bei kalbos įgūdžius;
- įgijo naujų meninių įgūdžių: vaidybos, scenos judesio, fotografijos, lipdymo iš molio, karoliukų vėrimo, vilnos vėlimo, origami, kino meno (filmavimo, montavimo), nebylaus kino, įvairių, netradicinių, dailės formų, netradicinių šokių (*Lindy Hop*, stepo, gatvės, afrikiečių liaudies, Lotynų Amerikos šokių);
- tapo savarankiškesni, labiau pasitikintys savimi;
- mokėsi tvarkos, higienos, laiko planavimo.

2.8. Programų grupių vadovų mokymų programa

Remiantis sutartimi tarp Fondo ir Tiekėjo, pastarieji įsipareigojo, kad įdarbindami asmenis Programos įgyvendinimui, užtikrins, kad šie asmenys dalyvaus ne mažiau kaip 8 ak. val. trukmės mokymuose, kurie yra orientuoti į neformaliojo švietimo bei konkrečios Programos įgyvendinimo metodus ir priemones. Tuo pačiu buvo sutarta, kad į mokymų laiką nebus įskaičiuojama trukmė reikalinga pristatyti bendruosius reikalavimus, taikomus visoms stovykloms, tokius kaip: stovyklos bendrieji nuostatai, dienos režimo stovykloje organizavimas, bendrieji sveikatos saugos reikalavimai bei kt. Sutartis numatė, jeigu tokia informacija bus įtraukta į mokymų programą, jos trukmė turi būti atitinkamai pailginta trukme, kuri buvo reikalinga šiai informacijai išdėstyti.

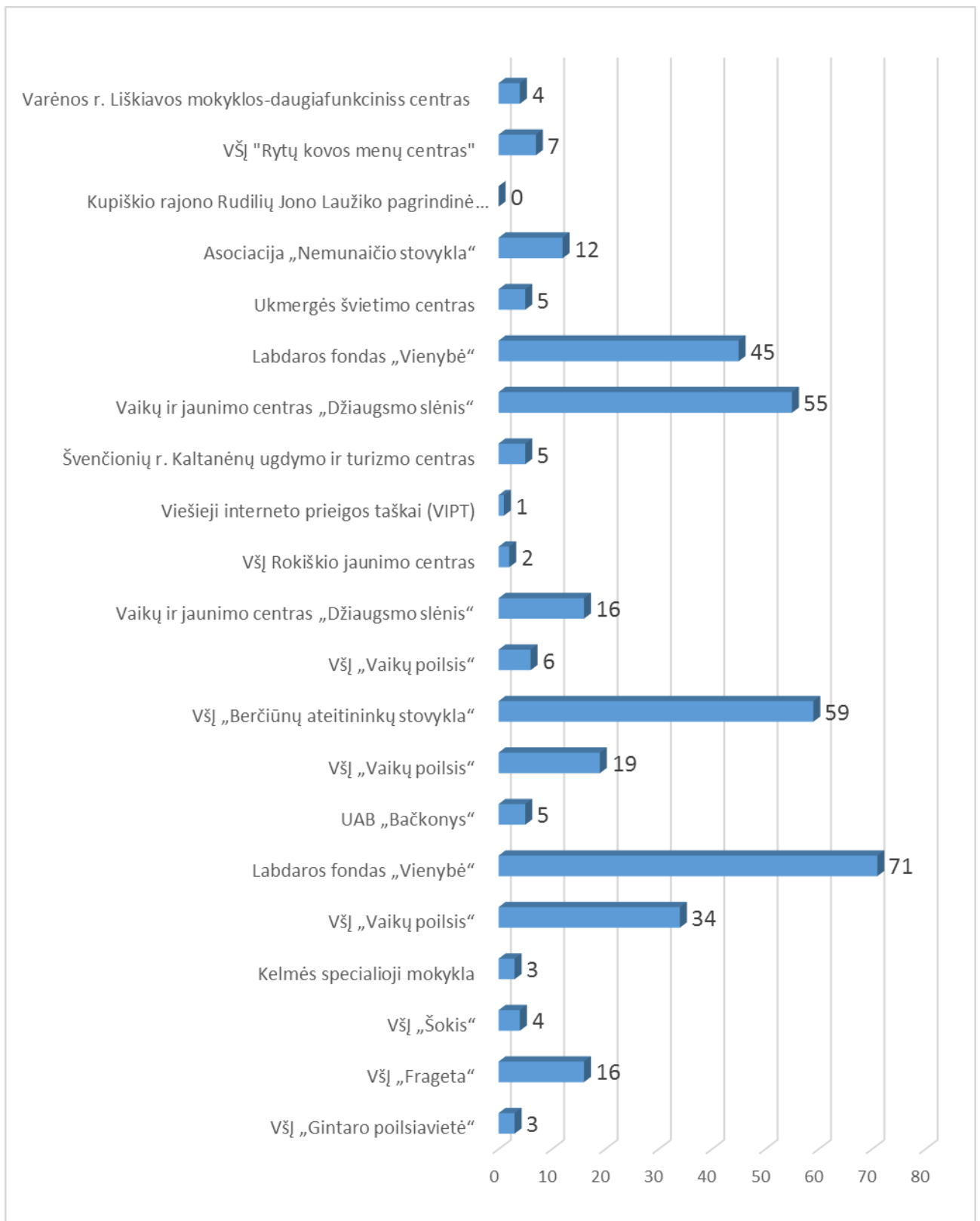
2016 m. viso 21 Programoje darbavosi 704 vadovai, vidutiniškai 33 vadovai vienoje Stovykloje, tačiau žvelgiant į 14 paveikslą aiškiai galima pastebėti, kad vadovų skaičius smarkiai skyrėsi. Mažiausiai jų buvo VšĮ „Šokis“ ir VšĮ Rokiškio jaunimo centro įgyvendintose Programose. Taigi, vidutiniškai vienam vadovui teko 6,52 vaiko.

14 pav. 2016 m vadovų skaičius pagal stovyklas

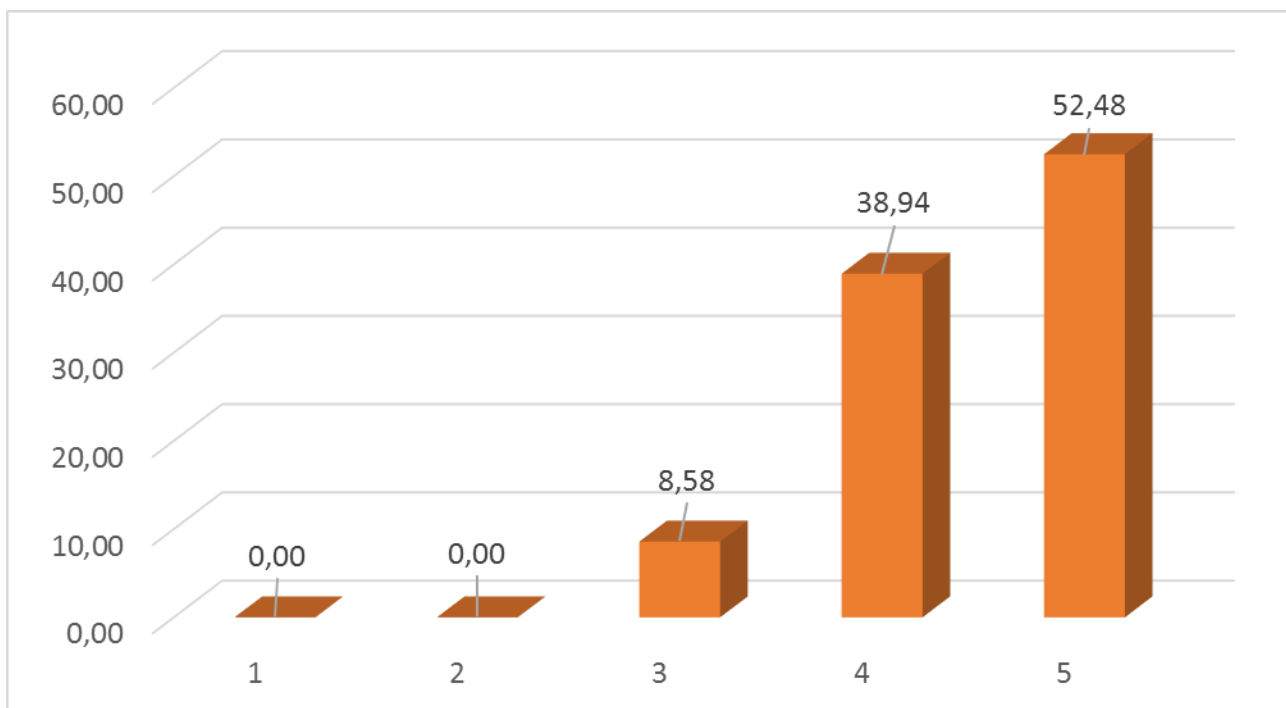
Pažymėtina, kad 2016 m. iš 704 vadovų, net 372 buvo savanoriai. Tai sudaro 52,84 % visų vadovų, t. y. kiek daugiau nei pusė. VšĮ „Šokis“, VšĮ „Berčiūnų ateitininkų stovykla“ ir vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“ (laimėtojai dviejose pirkimo dalyse) Programas įgyvendino pasitelkę tik vadovus savanorius.

15 pav. 2016 m vadovų savanorių skaičius pagal stovyklas

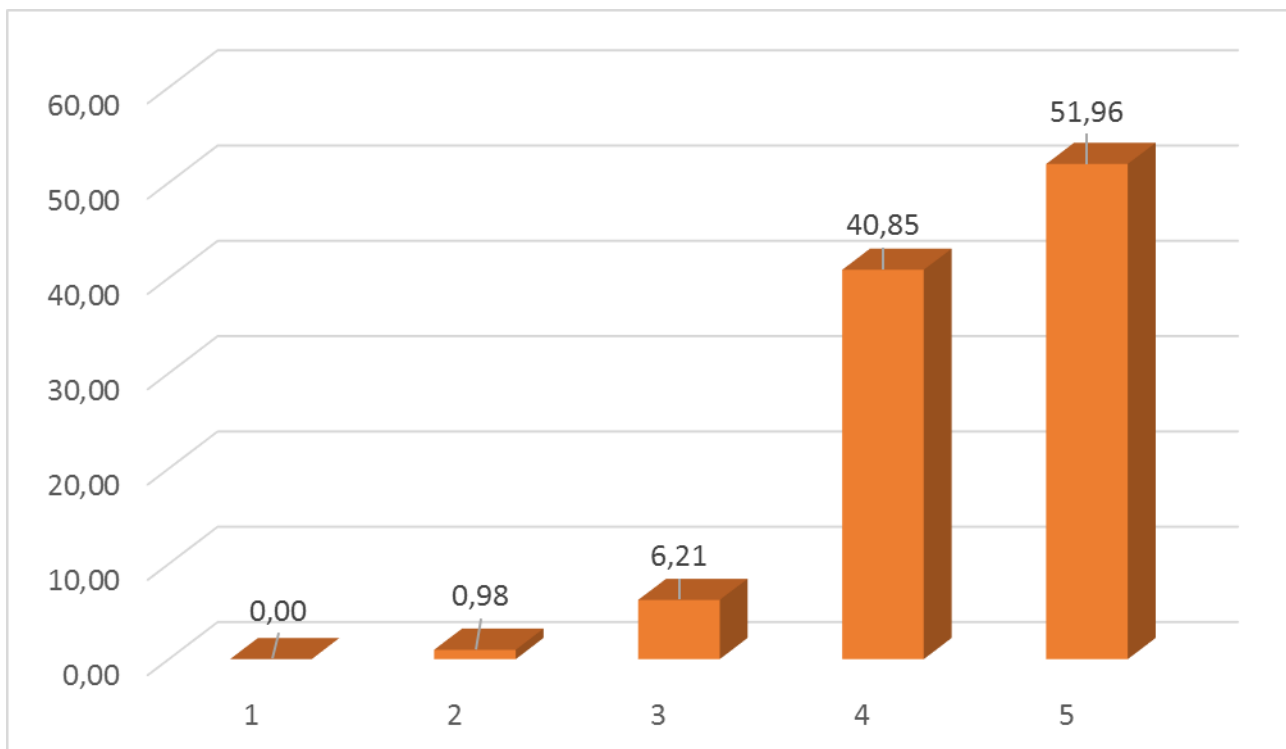
Kaip ir buvo minėta, mokymuose dalyvavo visi Programų vadovai. Į mokymų vertinimo anketos klausimus atsakymus pateikė 347 vadovai, t. y. 49,29 % dalyvavusių.

16 pav. 2016 m. Programų grupių vadovų mokymų turinio vertinimas procentais

Net 91,42 % visų atsakiusiųjų vadovų mokymų turinį vertina gerai bei labai gerai. Nei vienas iš vadovų neišreiškė nuomonės, kad tai būtų buvę blogi ar labai blogi mokymai.

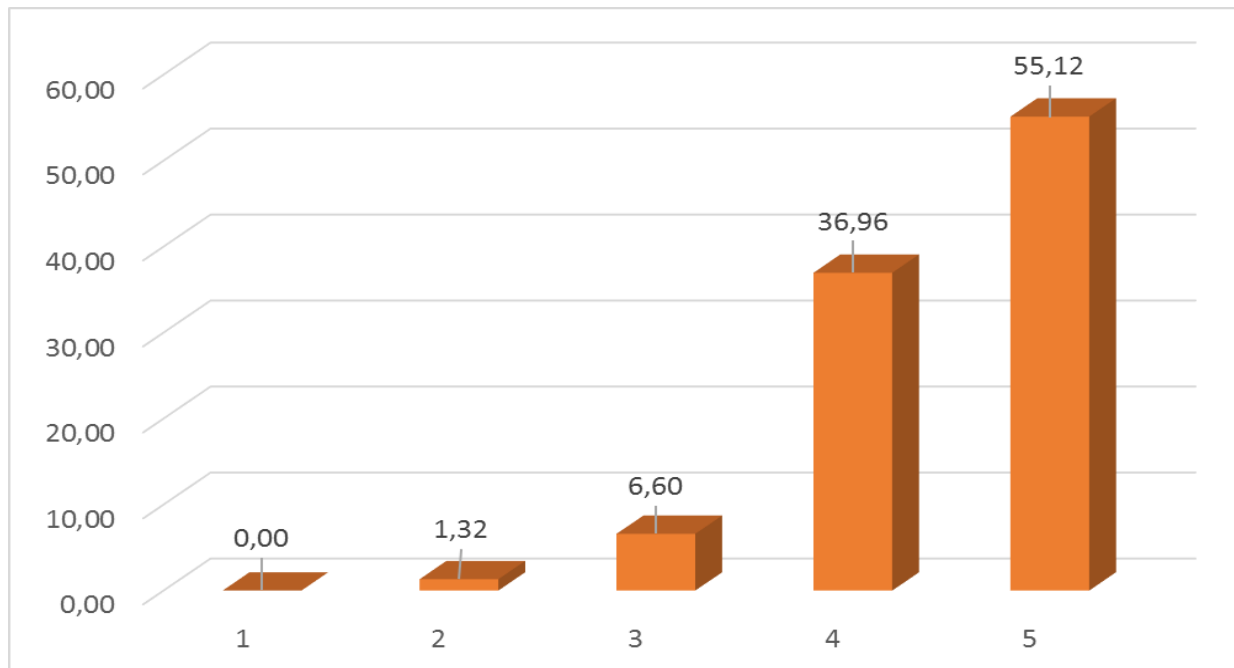
17 pav. 2016 Programų grupių vadovų mokymų trukmės vertinimas procentais

92,81 % grupių vadovų mokymų trukmę vertina gerai arba labai gerai. Nemažai vadovų teigė, kad mokymai galėtų būti ilgesni, platesni, analizuojantys daugiau temų, kviečiant

daugiau įvairių lektorių. Tai rodo, kad poreikis vadovų mokymams yra didelis.

18 pav. 2016 m. Programų grupių vadovų mokymų naudingumo vertinimas procentais

2016 m. 92,08 % grupių vadovų mano, kad mokymai jiems buvo naudingi arba labai naudingi.

Pagrindinis tobulintinas mokymų aspektas, kurį minėjo pusė visų stovyklų vadovų po mokymų, - vaikų psichologijos žinių, naujų būdų ir metodų vaikų veikos užimtumui trūkumas. Taip pat buvo išreikštas pageidavimas mokymų metu nagrinėti kuo daugiau praktinių užduočių, kurios padėtų susipažinti būtent su vaikų raidos ypatumais ir problemomis tam tikrame amžiaus tarpsnyje. Dėl to pageidautų daugiau dėmesio skirti bendravimo su vaikais aptarimui, konfliktinių situacijų sprendimui, daugiau gauti praktinių užsiėmimų, kurių metu galėtų išbandyti teorines žinias.

Kitas poreikis tobulėti yra susijęs su pasirinkta Programos tema, kadangi keletas vadovų minėjo, kad būtent čia jiems dar trūksta patirties.

2.9. Programų viešinimo veiklos

Informacija apie Programas buvo viešinama panaudojant įvairias priemones:

- Tiekėjų ir/ar stovyklų interneto puslapius: www.nemunaiciostovykla.lt ; www.specialioji.kelme.lm.lt, www.klaipeda.aikido.lt, <http://www.lauziko.kupiskis.lm.lt/>, www.latgaja.lt, www.backonys.lt, www.tolieja.lt, www.stovykladraugai.lt, <http://kurtuvenaiudc.lt/>, www.zilvitis.eu, www.usc.lt, www.vaikupoilsis.com, www.stovyklagintaras.lt, <http://www.vasaros-stovyklos.lt/?id=9>, www.berciunai.lt, www.rjc.lt, www.rokiskis.lt, www.kaltanenai.eu.

- **socialiniame tinklalapyje „Facebook“**: ypatingai plačiai reklamuojamos Programos buvo Tiekėjų paskyrose socialiniame tinklalapyje „Facebook“. Ši priemonė taikoma tiek skleidžiant informaciją apie organizuojamas veiklas siekiant sudominti ir pritraukti vaikus. Taip pat ši priemonė plačiai naudojama dalintis informacija, kas tuo metu vyko Programose, bei skelbiant įvairius pranešimus apie pasibaigusius stovyklų pamainas ar stovyklas.

- **kitų organizacijų ir institucijų interneto puslapius**: www.tapk.lt, pirkimai.eviesiejipirkimai.lt, <http://vaikodiena.lt/>, www.laisvesaleja.lt, <http://www.kaveikti.lt/>, www.ltkatalogas.lt, www.zigzag.lt, www.kelme.lt, www.manoKelme.lt, <http://www.ateitis.lt/naujienos/laisvos-vietos-berciunu-stovykloje/>, <http://katalikai.lt/index.php?id=6&nid=13972>, www.konferencija.lt, <https://www.youtube.com/watch?v=1K01fiFAkSM>, <http://www.youtube.com>, www.vilkmerge.lt, <http://gzeme.lt/2016/08/stovyklautojai-namo-issiveze-vasaros-dovanas/>, www.varena.lt, www.ukmerge.lt, www.lrytas.lt, www.uzupys.ukmerge.lm.lt/, www.ateitis.lt, <http://jas.ateitis.lt>, www.katalikai.lt.

- **įvairius spaudos leidinius**: „Lietuvos rytas“, „Bičiulis“, „Švietimo naujienos“, „Laikinoji sostinė“, „Kupiškėnų mintys“, „Bitutė“, „Sekundė“. Daugiau nei pusė Tiekėjų nurodė, kad informacija apie jų programas buvo skelbiama laikraščiuose, tačiau nenurodė, kuriuose konkrečiai buvo skelbiama informacija.

- **radijo stotis**: „Lietuvos radijas“, „M1“, „M-1 plus“, „Pulsas“, „Marijos radijas“, „Radijas kelyje“, „Laluna“, „Lietus“.

- **elektroninį paštą**: laišakai buvo siunčiami Lietuvos švietimo įstaigoms, įmonėms, organizacijoms, pasaulio lietuvių bendruomenėms, ambasadoms, lituanistinėms mokykloms, lietuviškai užsienio spaudai, kt.

- **plakatus** reklamuojant stovyklų paslaugas viešoje erdvėje, skrajutes platinant informaciją įvairiose įstaigose bei institucijose, stendus stovyklose bei įvairius reklaminius gaminius.

2.10. Sunkumai, su kuriais susidūrė Tiekėjai įgyvendinami Programos

Dauguma stovyklų organizatorių ataskaitose teigė, kad įgyvendindami Programas didelių sunkumų neturėjo. Pagrindinė priežastis, dėl ko teko keisti programas – blogas oras. Todėl teko ieškoti greitų sprendimo būdų, improvizuoti, kiekvieną rytą peržiūrėti ir pritaikyti suplanuotą dienotvarkę, keisti į veiklas patalpose ar perkelti į kitas dienas, tikintis, kad sąlygos leis veiklas įgyvendinti lauke.

Keletas Tiekėjų nurodė, kad turėjo sunkumų su grupių vadovais, kuriems pasirodė, kad darbas yra per sunkus ir jie atsisakė dirbti Programose. Tačiau Tiekėjai yra numatę šią riziką ir dažniausiai vadovų mokymuose dalyvauja daugiau dalyvių, nei numatoma priimti dirbti, įvertinant

tai, kad keletas jų po kurio laiko pakeis nuomonę ir nebenorės tęsti veiklos.

Dalis Tiekėjų nurodė, kad vykdant atranką pagal Vaikų grupes susidūrė su šiais iššūkiais:

1. Buvo sudėtinga prisikviesti 4 grupei priklausančius vaikus, kurie yra užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių kilmės asmenų vaikai ir nuolat gyvena ne Lietuvos Respublikoje. Nors buvo siunčiama informacija įvairiais kanalais, pasitelkti draugai, giminės, gyvenantys kitose šalyse, tačiau buvo sulaukta mažai norinčių. Vienas iš Tiekėjų nurodė, kad Programos pamainos vyko gana anksti, todėl emigrantų vaikai negalėjo dalyvauti dėl dar užsienyje nepasibaigusių mokslo metų.

2. Tiekėjams didelis iššūkis buvo 3 grupei priskiriamų vaikų, kurie iki Programos pradžios (atitinkamos pamainos) dienos mokėsi Lietuvos Respublikoje ne lietuvių mokomąją kalbą, pritraukimas. Kai kurie Tiekėjai per šias mokyklas išplatino kvietimus, popierinius stovyklų plakatus, informacijos sklaidai pasitelkti turimus asmeninius kontaktus, tačiau norinčių stovyklauti šiose tikslinėse vietose atsirado mažiau nei planuota.

3. Kai kurie Tiekėjai nurodė, kad teko skirti nemažai papildomo laiko pažymų vaikams, priklausantiems 2 grupei sutvarkymui. Dažnai pažymos buvo pateikiamos ne pagal Programos taisykles ar visai nepateikta. Buvo tariamasi tiesiogiai su mokyklomis ar socialinės paramos skyriais dėl teisingų pažymų išrašymo. Taip pat buvo atvejų, kaip pašalpa už einamąjį mėnesį forminama ir gaunama tik sekančio mėnesio viduryje. Tokiais atvejais tekdavo pasitikėti žmonių sąžiningumu ir laukti net pamainos pabaigos ar ilgiau, kol bus pateikta pažyma.

4. Kai kurie Tiekėjai pažymėjo, kad ir toliau stebi prastėjančią vaikų fizinės sveikatos būklę, taip pat asmeninių psichologinių problemų gausą. Tiekėjai susidūrė su sunkumu – nesuformuoti socialiai remtinų vaikų elementarios higienos įgūdžiai. Taip pat vaikams, kurie atvyksta į stovyklą pirmą kartą gyvenime, kelias dienas sunku adaptuotis, prisitaikyti prie ritmo, kolektyvinio bendravimo. Kitas Tiekėjas pastebėjo, kad vaikams trūksta darbinių įgūdžių buityje - vaikai nesugeba palaikyti tvarkos gyvenamojoje vietoje.

2.11. Programų Tiekėjų pasiūlymai

Dauguma Tiekėjų ataskaitose nurodė siūlymus Programų finansavimo ir organizavimo tobulinimui. Galima išskirti šias pagrindines grupes:

1. Rekomendacijos dėl Programų trukmės:

1.1. Dalis Tiekėjų nurodė, kad Programų trukmė turėtų būti trumpesnė. Šeši Tiekėjai pasiūlė, kad vaikams nuo 7 iki 13 m. amžiaus Programos trukmė turėtų būti sumažinta iki savaitės, t. y. 7 dienų. Pagrindinė priežastis yra ta, kad šios amžiaus grupės vaikams 10 dienų Programa yra

per ilgą, nes jie pasiilgsta namų, tėvų. Tiekėjų manymu vyresniojo amžiaus vaikams stovyklavimo trukmė tinkama.

1.2. Neįgaliųjų vaikų tėvai išreiškė norą trumpinti Programos trukmę. Vienas iš Tiekėjų nurodė, kad šių vaikų tėvai ir globėjai norėtų turėti galimybę 10 dienų laikotarpį susiskaidyti į dvi pamainas: vaikas dalyvauja Programoje, grįžta į namus ir vėl po kurio laiko dalyvauja antroje dalyje.

2. Rekomendacijos dėl finansavimo:

2.1. Dalis Tiekėjų išreiškė norą gauti avansinį mokėjimą Programų įgyvendinimui. Ypatingai šis klausimas jautrus biudžetinėms institucijoms, kurios neturi savo lėšų, nes tenka paslaugas vykdyti sutarčių, garantinių raštų ir pan. pagrindu.

2.2. Taip pat Tiekėjai išreiškė norą ateityje gauti didesnę finansavimą Programų įgyvendinimui, kad tokiomis pat galimybėmis galėtų pasinaudoti ne tik dalis stovyklaujančių vaikų, bet ir visi kiti, kurie nepakliuvo į finansuojamų vaikų skaičių.

2.3. Vienas iš Tiekėjų siūlo pakeisti lėšų skirstymą pagal savivaldybes, skiriant daugiau finansavimo lėšų regionams, kur yra didesnė stovyklų paklausa, įvertinant galimų Tiekėjų pajėgumą.

2.4. Trys Tiekėjai nurodė, kad būtų puiku ateityje numatyti mažesnę tėvų įmokų dalį ir lengvatas kitoms tėvų grupėms (pvz., daugiavaikėms šeimoms).

2.5. Siūloma praplėsti išlaidų, skirtų Programos vykdymui spektrą, leisti įtraukti dalį apgyvendinimo ar maitinimo sąnaudų, medijų, reikalingos įrangos, skirtų programų įgyvendinimui, įsigijimui.

2.6. Tiekėjas siūlo planuojant finansuojamų išlaidų dydžius, skiriamus vienam vaikui, atsižvelgti į šių dienų kainas ir įkainius didinti.

3. Rekomendacijos dėl administravimo:

3.1. Tiekėjai siūlo Viešojo pirkimo metu naudoti mobilųjį elektroninį parašą.

3.2. Siūloma ankstinti viešųjų pirkimų datas, kad informaciją apie pirkimo rezultatus būtų galima sužinoti kuo ankščiau.

3.3. Tiekėjai mano, kad reikėtų peržiūrėti konkurso sąlygas dėl vieno nugalėtojo vienoje pirkimo dalyje (savivaldybėje), taip vaikai turėtų didesnę pasirinkimą, tokiu būdu būtų išlaikomas rungtyniavimas tarp Tiekėjų.

3.4. Tiekėjas siūlo atsisakyti pagrindžiančių dokumentų vaikams iš mokyklų, kuriose dėstoma ne lietuvių kalba bei užsienio lietuviams. Galėtų užtekti tėvų patvirtinimo sutartyje.

3.5. Kitas Tiekėjas siūlo neišskirti 3 ir 4 grupės vaikų, nes reikalaujant iš tokių dalyvių papildomų dokumentų jie gali jaustis diskriminuojami.

3.6. Tiekėjo nuomone, reikėtų sukurti duomenų bazę pagal teikiamus vaikų sąrašus, kad Tiekėjai, registruojant vaikus į paskesnes pamainas kitose stovyklose, turėtų galimybę prisijungti ir įsitikinti kad tas vaikas dar nėra pasinaudojęs projekto lengvatomis. Tai ypatingai yra aktualu vykdant Programas vienoje pamainoje arba rugpjūčio mėnesį. Pasitaiko atvejų, kaip paslaugos pirkėjai neteisingai supranta apie galimybes dalyvauti tik vieną kartą per metus ir tik vienoje finansuojamoje Programoje arba bando elgtis nesąžiningai. Tokiu atveju, po sąrašų sutikrinimo, vaikas jau dvi ir daugiau dienų būna dalyvavęs programoje, tėvai atsisako primokėti iki pilnos kainos, o Programos Tiekėjas neįvykdo sutarties sąlygų.

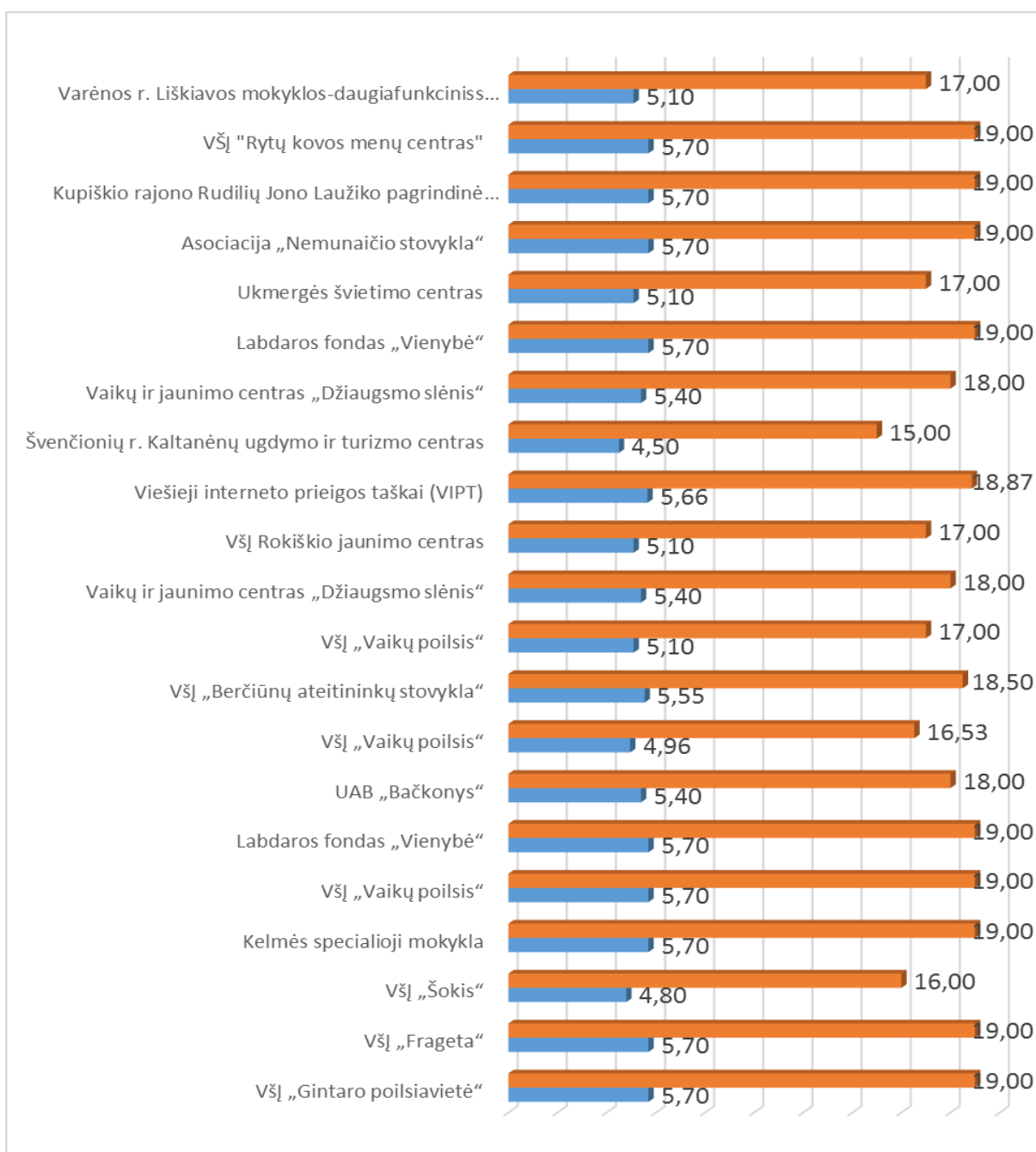
3.7. Vienas iš Tiekėjų pasiūlė į programų temų sąrašą įtraukti konfesinį ugdymą.

3. PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO FINANSINIAI ASPEKTAI

3.1. Programų įkainiai

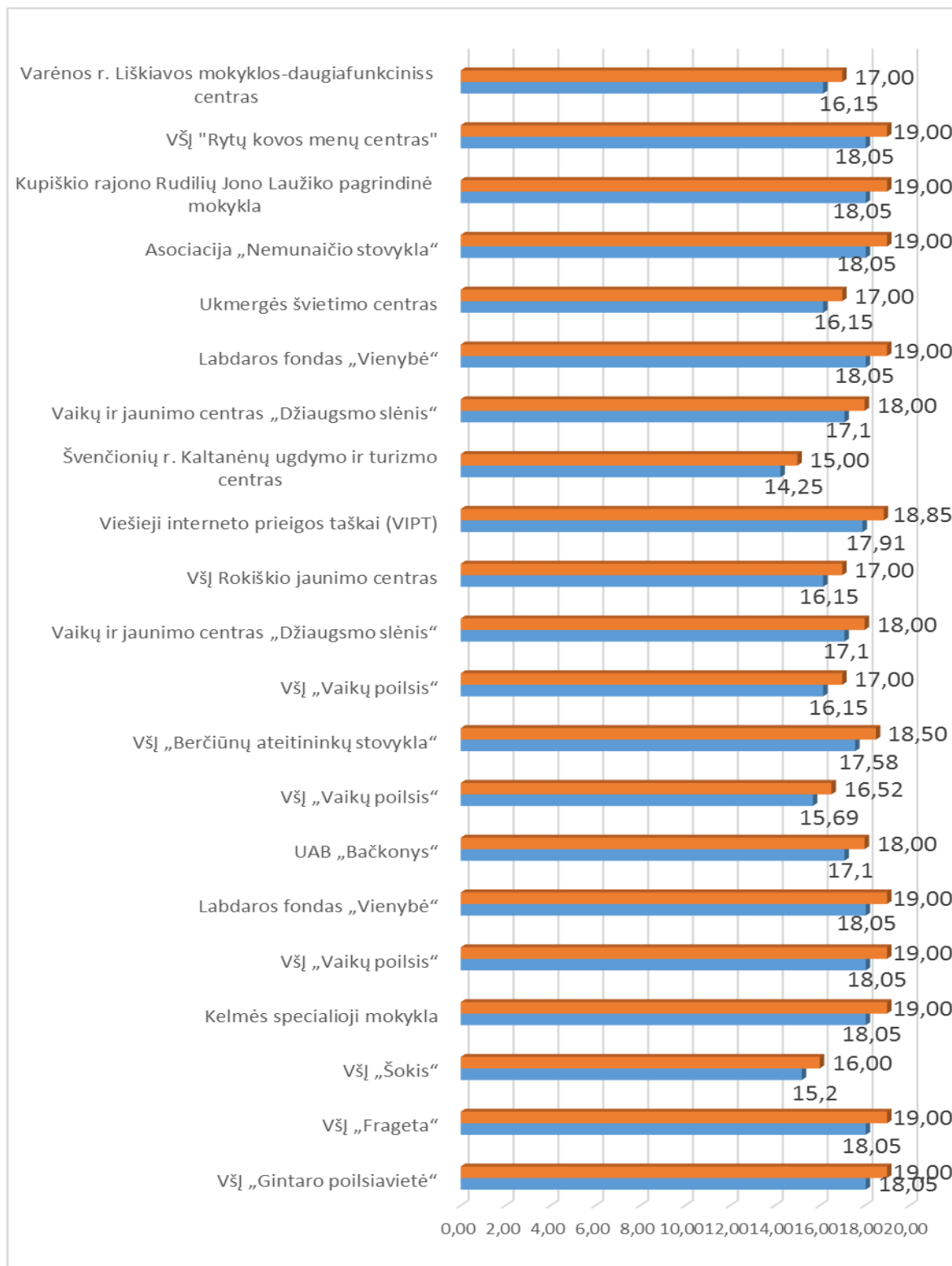
Neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimo vaikų vasaros stovyklose paslaugų kainos skyrėsi dėl siūlomų paslaugų, Programų, aplinkos, kt. 1, 3 ir 4 vaikų grupėms buvo taikoma vienoda įkainio dalis (30 procentų Vaiko dienos įkainio, finansuoto iš TAPK2 projekto). 2 vaikų grupei buvo taikomas 95 procentų Vaiko dienos įkainio, finansuoto iš TAPK2 projekto, pateikusiems patvirtinančius dokumentus, jog jie priklauso minėtai grupei.

19 pav. 2016 m. Programų vieno vaiko vienos dienos pilna kaina ir projekto TAPK2 finansuota įkainio dalis (30%) pagal Tiekėjus 1, 3 ir 4 vaikų grupėms, EUR

1, 3 ir 4 vaikų grupėms įkainis svyravo nuo 4,50 iki 5,70 euro. Vidutiniškai įkainis sudarė 5,40 euro. Šis įkainis visai pamainai pagal Fondo numatytus reikalavimus negalėjo viršyti 30 % visos stovyklos kelialapio kainos.

20 pav. 2016 m. Programų vieno vaiko vienos dienos pilna kaina ir projekto TAPK2 finansuota įkainio dalis (95%) pagal Tiekėjus 2 vaikų grupei, EUR

2 vaikų grupės įkainis svyravo nuo 14,25 iki 18,05 euro. Vidutiniškai įkainis sudarė 17,09 euro. Šis įkainis visai pamainai pagal Fondo numatytus reikalavimus negalėjo viršyti 95 % visos stovyklos kelialapio kainos.

3.2. Programoms skirtas finansavimas

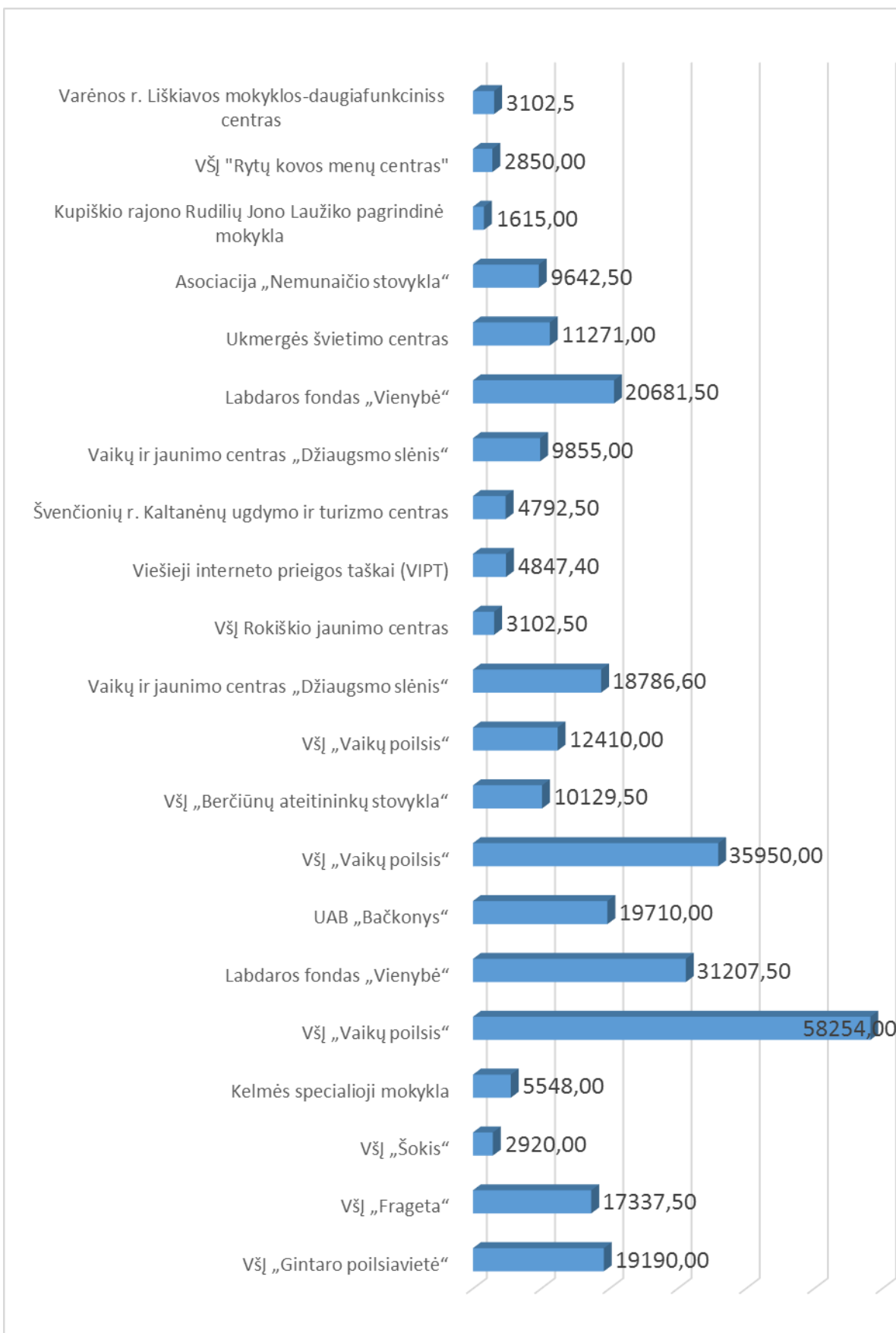
Kaip jau buvo minėta, iš viso TAPK2 projekto lėšomis 2016 m. buvo finansuotas 4.589 vaikų dalyvavimas Programose už 303.203,00 EUR sumą. Lentelėje žemiau pateikta informacija, kiek lėšų buvo išmokėta konkrečiam Programų Tiekėjui už atitinkamo skaičiaus vaikų dalyvavimą pagal Vaikų grupes.

2 lentelė. 2016 m. Programų finansavimas

Tiekėjas	1 gr. vaikų skaičius	2 gr. vaikų skaičius	3 gr. vaikų skaičius	4 gr. vaikų skaičius	Bendras vaikų skaičius	Užskaityta ir išmokėta suma, EUR
VšĮ „Gintaro poilsiavietė“	248	28	0	0	276	19190.00
VšĮ „Frageta“	208	25	7	10	250	17337.50
VšĮ „Šokis“	45	5	0	0	50	2920.00
Kelmės specialioji mokykla	70	8	2	0	80	5548.00
VšĮ „Vaikų poilsis“	695	84	37	24	840	58254.00
Labdaros fondas „Vienybė“	379	45	4	22	450	31207.50
UAB „Bačkonys“	266	30	0	4	300	19710.00
VšĮ „Vaikų poilsis“	469	60	22	44	595	35950.00
VšĮ „Berčiūnų ateitininkų stovykla“	122	15	1	12	150	10129.50
VšĮ „Vaikų poilsis“	178	20	2	0	200	12410.00
Vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“	270	30	0	0	300	18786.60

VšĮ Rokiškio jaunimo centras	43	5	1	1	50	3102.50
Viešieji interneto prieigos taškai (VIPT)	54	10	0	0	64	4847.40
Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras	76	9	2	0	87	4792.50
Vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“	135	15	0	0	150	9855.00
Labdaros fondas „Vienybė“	254	29	3	14	300	20681.50
Ukmergės švietimo centras	151	18	5	8	182	11271.00
Asociacija „Nemunaičio stovykla“	117	13	8	3	141	9642.50
Kupiškio rajono Rudilių Jono Laužiko pagrindinė mokykla	22	2	0	0	24	1615.00
VŠĮ "Rytų kovos menų centras"	50	0	0	0	50	2850.00
Varėnos r. Liškiavos mokyklos-daugiafunkcinis centras	36	5	7	2	50	3102.5
Iš viso:	3888	456	101	144	4589	303203.00

21 pav. 2016 m. skirtas finansavimas Programoms pagal Tiekėjus

4. IŠVADOS

- 2016 m. gegužės mėn. sutartys pasirašytos su 21 Tiekėju, kurie įsipareigojo įgyvendinti Programas stovyklose. Daugiausiai buvo finansuota Tiekėjų iš Panevėžio apskrities. Iš Tauragės apskrities nei viena organizacija nedalyvavo konkurse.
- 2016 m. planuota remti 4.542 vaikų dalyvavimas programose, o faktiškai finansuota 4.589 vaikai. Poreikis dalyvauti Programose yra labai didelis ir poreikis finansavimui taip pat. Tai pažymėjo ir Tiekėjai, argumentuodami tuo, kad jie negalėjo priimti visų norinčių dalyvauti veiklose.
- Daugiausia finansuotų vaikų skaičius pagal savivaldybes buvo Klaipėdos rajone (840), mažiausiai – Kupiškio rajono savivaldybėje (25). Pagal apskritis daugiausiai buvo finansuota Klaipėdos apskrityje – 1320, mažiausiai Šiaulių apskrityje – 180 vaikų.
- 2016 m. Programose dalyvavo 3888 vaikai priklausantys 1 Vaikų grupei, 456 – 2 Vaikų grupei, 101 – 3 Vaikų grupei, 144 – priklausantys 4 Vaikų grupei.
- Tiekėjams sudėtingiausia buvo prisikviesti 4 Vaikų grupei priklausančius vaikus, kurie yra užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių kilmės asmenų vaikai ir nuolat gyvena ne Lietuvos Respublikoje.
- Daugiausiai Programų buvo įgyvendinta 7-17 metų vaikų amžiaus grupėse (6).
- 9 Tiekėjai pasirinko po vieną iš Pirkimo dokumentuose nurodytą neformaliojo švietimo temų, kiti Tiekėjai įgyvendino programas pagal dvi ir daugiau temų. Populiariausia - pilietiškumo ir tolerancijos ugdymo tema buvo nurodyta 8 kartus, sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas – 7 programose.
- Į iš dalis finansuojamas Programas praktiškai buvo priimami visi norintys vaikai, atitinkantys bendruosius reikalavimus (amžiaus apribojimai, reikalavimai pateikti tam tikrus dokumentus, pvz. gydytojų pažymas).
- Tiekėjai pažymėjo, kad nebuvo poreikio Programas adaptuoti Vaikų grupėms. Galima teigti, kad Tiekėjai tam tikrais atvejais turėjo skirti didesnę dėmesį tam tikrai Vaikų grupei, kaip pavyzdžiui, 2 grupės vaikams dėl higienos procedūrų ir socialinių, gyvenimo įgūdžių ugdymo. 3 grupės vaikams buvo sudaroma palanki gyvenimo ir bendravimo atmosfera. 4 grupės vaikams adaptuoti programos nereikėjo, tik buvo reikalinga atskirais atvejais kitų vaikų pagalba siekiant suprasti užduotis, jeigu vaikas jau ilgesnį laiką gyveno kitoje šalyje ir šeimoje retai buvo kalbama lietuviškai.
- Iš viso Programose 2016 m. dalyvavo 4589 vaikai, o apklausose savo nuomonę pateikė 2966 vaikai, 1194 tėvai ar globėjai bei 347 vadovai. Taigi, į anketas atsakė 67,30 % vaikų ir

- 27,09% tėvų ar globėjų.
- 91,06 % atsakiusių vaikų nurodė, kad Programų užsiėmimai buvo įdomūs ir labai įdomūs. 2491 vaikai iš 2966 nurodė, kad veiklos tikrai užteko. 81,46 % respondentų išreiškė nuomonę, kad užsiėmimų metu reikalingų priemonių pakako. Teigiamai į klausimą apie grįžimą į tą pačią stovyklą kitais metais atsakė 94,23 % vaikų.
 - Net 91,96 % tėvų ar globėjų pažymėjo, kad Programos kokybė buvo gera ir labai gera. Didžioji dauguma atsakiusių, 90,62 % respondentų nuomonė apie veiklos pakankamumą buvo labai gera arba gera. 86,77 % į klausimus atsakiusių tėvų ar globėjų pažymėjo, kad priemonių užsiėmimams tikrai pakako. 67,75 % tėvų ir globėjų nuomone, vaikai labai norėtų sugrįžti į tą pačią stovyklą kitais metais. 90,87 % tėvų ir globėjų išreiškė nuomonę, kad stovyklos atitiko arba labai atitiko jų lūkesčius.
 - TAPK2 projekto įgyvendinimo metu visose stovyklose vaikų įgyti įgūdžiai buvo vertinami vadovų, bei taikomos ir kitos vertimo strategijos ir būdai. Tie Tiekėjai, kurie vaikų gyvenimą programos metu organizuodavo „šeimynų“ principu, nurodė, kad save vaikai vertindavo Šeimynų vakarų metu. Dalis Tiekėjų įgūdžių ir kompetencijų vertinimą organizuodavo nuo pirmos Programos dienos. Pirmąją pamainos dieną kiekvienoje grupėje neformalioje aplinkoje buvo daromi susirinkimai ir aiškinamai vaikų poreikiai, ko jie tikisi. Dažnai poreikiai fiksuojami ir viešai skelbiami. Vakaraus dažniausiai vykdavo dienos aptarimas, įspūdžių pasidalijimas.
 - Mažiausiai vadovų dirbo VšĮ Rokiškio jaunimo centro ir VšĮ Šokis įgyvendintose Programose – po 4, daugiausiai vienoje iš VšĮ „Vaikų poilsis“ įgyvendintų Programų – 114. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pamainos dalyvavo skirtingi skaičiai vaikų, kai kurie Tiekėjai įgyvendino programas tik po vieną pamainą, kai tuo tarpu kiti – keliose pamainose per visą vasarą.
 - Pažymėtina, kad iš 704 vadovų, net 372 buvo savanoriai. Tai sudaro 52,84 % visų vadovų. VšĮ „Šokis“, VšĮ „Berčiūnų ateitininkų stovykla“ ir vaikų ir jaunimo centras „Džiaugsmo slėnis“ (laimėtojai dviejose pirkimo dalyse) Programas įgyvendino pasitelkę tik vadovus savanorius.
 - Net 91,42 % visų atsakiusiųjų vadovų mokymų turinį vertina gerai bei labai gerai. Nei vienas iš vadovų neišreiškė nuomonės, kad tai būtų buvę blogi ar labai blogi mokymai. 92,81 procento grupių vadovų mokymų trukmę vertina gerai arba labai gerai. 92,08 % grupių vadovų mano, kad mokymai jiems buvo naudingi arba labai naudingi.
 - Informacija apie Programas buvo viešinama panaudojant įvairias priemones: stovyklų interneto puslapius, kitų organizacijų ir institucijų interneto puslapius, socialiniame tinklalapyje „Facebook“, įvairius spaudos leidinius, radiją, televiziją, elektroninį pašta,

plakatus, standus bei reklaminius gaminius. Tikėtina, kad informacijos apie Programas skleidimui labiausiai pasiteisina informacinės komunikacinės technologijos, bei geras Tiekėjo vardas, kai į tas pačias stovyklas atvyksta tie patys vaikų, jų broliai ar/ir seserys, ar kiti vaikai, kuriems rekomendavo buvę dalyviai.

- Fondo sukurtame TAPK2 projekto tinklapyje www.tapk.lt buvo talpinama visa naujausia informacija susijusi su šio projekto įgyvendinimu, Programų įgyvendinimu ir išpūdžiais iš jų.
- 2016 m. didžiausia finansuotų Programų vieno vaiko vienos dienos kaina 1, 3 ir 4 vaikų grupėms buvo 5,7 EUR (9 Tiekėjai), mažiausia – 4,5 EUR (1 Tiekėjas). Vidutiniškai įkainis sudarė 5,40 EUR.
- 2 vaikų grupės įkainis svyravo nuo 14,25 iki 18,05 euro. Vidutiniškai įkainis sudarė 17,09 euro. Šis įkainis visai pamainai pagal Fondo numatytus reikalavimus negalėjo viršyti 95 % visos stovyklos kelialapio kainos.

5. REKOMENDACIJOS

- Organizuojant Programų paslaugų konkursus, įpareigoti Tiekėjus kiekvienais metais įgyvendinti naujas arba patobulintas Programas, atsižvelgiant į vaikų, tėvų ir vadovų atsiliepimus ir poreikius. Tas yra būtina siekiant kelti neformalaus ugdymo kokybę Lietuvoje.
- Organizuojant Programų įgyvendinimą kitais metais reikėtų apsvarstyti neformaliojo ugdymo programų temų aktualumą, siekiant organizuoti kuo įvairesnes Programas.
- Įpareigoti Programų Tiekėjus atsižvelgti į vaikų, tėvų ir vadovų apklausų rezultatus ir tobulinti Programas.
- Skatinti savanorių dalyvavimą Programose, atitinkamai tobulinant teisinę bazę, peržiūrint pasenusius reikalavimus grupių vadovams ir įteisinant savanorių darbą Programose.